

**Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny
w Lipnie**

87 - 600 Lipno
ul. Kościuszki 18/20
tel. fax (54) 287 32 24

e-mail: psse.lipno@pis.gov.pl
www.psselipno.pl

**OCENA STANU SANITARNEGO
I SYTUACJI EPIDEMIOLOGICZNEJ
POWIATU LIPNOWSKIEGO
za 2010 rok**

L.p.	Spis treści	Str.
	Wstęp	3
1.	Sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych oraz ocena realizacji szczepień ochronnych.	4
2.	Ocena sanitarna jakości wody oraz urządzeń do zaopatrywania ludności w wodę.	15
3.	Ocena kąpielisk zorganizowanych i wykorzystywanych zwyczajowo do kąpiei.	23
4.	Gromadzenie i unieszkodliwianie odpadów ze szczególnym uwzględnieniem odpadów medycznych w obiektach służby zdrowia.	25
5.	Hotele, motele, obiekty wczasowo – turystyczne i inne obiekty użyteczności publicznej.	26
6.	Stan sanitarno – techniczny obiektów służby zdrowia.	37
7.	Warunki sanitarno-higieniczne środowiska pracy.	43
8.	Warunki sanitarne w szkołach i innych placówkach oświatowo – wychowawczych.	49
9.	Stan sanitarny obiektów żywności, żywienia i przedmiotów użytku.	53
10.	Zapobiegawczy nadzór sanitarny.	58
11.	Działalność w zakresie oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia.	62

Państwowa Inspekcja Sanitarna w Lipnie realizowała statutowe obowiązki z zakresu zdrowia publicznego wynikające z ustawy z dnia 14 marca 1985r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej poprzez sprawowanie nadzoru nad warunkami:

- higieny środowiska
- higieny pracy w zakładach pracy
- higieny procesów nauczania i wychowania
- higieny wypoczynku i rekreacji
- zdrowotnymi żywności, żywienia i przedmiotów użytku
- higieniczno – sanitarnymi, jakie powinien spełniać personel medyczny, sprzęt i pomieszczenia, w których są udzielane świadczenia zdrowotne.

Celem działania PIS było podobnie jak w latach ubiegłych:

- ochrona zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych,
- zapobieganie powstawaniu i szerzeniu się chorób zakaźnych,
- ograniczanie zagrożeń związanych z zachorowaniem na choroby w tym zawodowe poprzez identyfikację i szacowanie skali zagrożeń, a także kształtowanie odpowiednich postaw i zachowań zbiorowości ludzkiej.

Cel ten był realizowany poprzez sprawowanie zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego, prowadzenie działalności przeciwepidemicznej w zakresie chorób zakaźnych i innych związanych z wykonywaną pracą. Ponadto Państwowa Inspekcja Sanitarna inicjuje, organizuje, prowadzi, koordynuje nadzoruje działalność oświatowo-zdrowotną w celu ukształtowania odpowiednich postaw i zachowań zdrowotnych.

Zadania statutowe inspekcji sanitarnej były wykonywane przez pracowników Oddziału Zapobiegawczego i Bieżącego Nadzoru Sanitarnego oraz pracownika na samodzielnym stanowisku ds. Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia.

W skład Oddziału wchodziły następujące sekcje i samodzielne stanowiska pracy:

- Sekcja Prewencji Chorób Zawodowych,
- Sekcja Higieny Żywności, Żywienia i Przedmiotów Użytku,
- Sekcja Nadzoru Nad Obiektami Komunalnymi,
- Sekcja Nadzoru Przeciwepidemicznego,
- Stanowisko ds. Higieny Dzieci i Młodzieży,
- Stanowisko ds. Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego.

1. Sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych oraz ocena realizacji szczepień ochronnych.

Jednym z najistotniejszych celów działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej jest zapobieganie i zwalczanie chorób zakaźnych poprzez monitorowanie sytuacji epidemiologicznej, wdrażanie postępowania przeciwepidemicznego i profilaktycznego oraz nadzór nad planowaniem i wykonywaniem szczepień ochronnych, będących skuteczną formą zapobiegania chorobom zakaźnym.

W 2010 r. na terenie powiatu lipnowskiego nie stwierdzono zachorowań na choroby zakaźne, które wymagałyby podjęcia przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Lipnie natychmiastowych działań w ramach wczesnego ostrzegania i reagowania dla zapobiegania i zwalczania chorób zakaźnych u ludzi.

W sezonie epidemicznym 2009/2010 i 2010/2011, Sekcja N.EP prowadziła nadzór nad grypą w oparciu o system nadzoru epidemiologicznego i wirusologicznego „SENTINEL”, współpracując z lekarzami podstawowej opieki zdrowotnej upoważnionymi w okresie występowania grypy, do pobierania próbek do diagnostyki wirusa grypy.

Kontynuowano także współpracę w zakresie nadzoru epidemiologicznego nad chorobami zakaźnymi i zakażeniami z innymi służbami i inspekcjami, głównie z Inspekcją Weterynaryjną.

Sytuację epidemiologiczną chorób zakaźnych w 2010 r., charakteryzował w powiecie wzrost liczby wszystkich zarejestrowanych przypadków podlegających obowiązkowej rejestracji z 335 w roku 2009 do 471 w bieżącym okresie sprawozdawczym.

W powiecie lipnowskim nie stwierdzono większych zagrożeń ze strony chorób zakaźnych. Nadzorowany przez PPIS w Lipnie teren jest wolny od zachorowań na błonicę, czerwonkę, dur brzuszny, odrę, a także kwalifikowanych jako sepsa niebezpiecznych zakażeń meningokokowych, pneumokokowych itp.

W 2010 r. nie odnotowano żadnych ognisk zbiorowego zatrucia pokarmowego.

Wyższe wskaźniki zapadalności w stosunku do roku 2009 stwierdzono między innymi w przypadku ospy wietrznej, wirusowych zakażeń jelitowych wywołanych przez rotawirusy, wirusowych zakażeń jelitowych u dzieci do lat 2, płonicy, boreliozy z Lyme, róży oraz świnki. Niższe współczynniki zapadalności w stosunku do 2009 r. dotyczyły biegunek i zapaleń żołądkowo-jelitowych BNO o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu oraz różyczki.

Zatrucia i zakażenia pokarmowe

W roku 2010 r. w porównaniu z rokiem 2009 obserwowano wzrost liczby wirusowych zakażeń jelitowych. W okresie sprawozdawczym zarejestrowano 3,5 - krotnie więcej zakażeń jelitowych, w których czynnikiem etiologicznym były rotawirusy. Wskaźnik zapadalności wyniósł 80,15 podczas gdy w roku 2009 osiągnął wartość 22,67. Najwyższy wskaźnik zapadalności na zakażenia jelitowe rotawirusowe stwierdzono w gminie Bobrowniki, gdzie osiągnął wartość 197,95 natomiast żadnego zachorowania nie zanotowano w gminie Chrostkowo.

Podobnie jak w 2009 r. kształtował się udział zatruc pokarmowych wywołanych pałeczkami Salmonella. Zatrucia spowodowane pałeczkami Salmonella stanowiły 8 przypadków a zapadalność związana z tym czynnikiem etiologicznym wyniosła 12,10 i była nieznacznie wyższa niż w roku sprawozdawczym 2009 kiedy to zarejestrowano 7 zachorowań. Przypadki salmonellozy stwierdzono w gminie Lipno, mieście i gminie Dobrzyń n/W, gminie Tłuchowo, mieście i gminie Skępe oraz gminie Wielgie gdzie zanotowano najwyższy wskaźnika zapadalności (45,40). Dominującym serotypem była Salmonella Enteritidis.

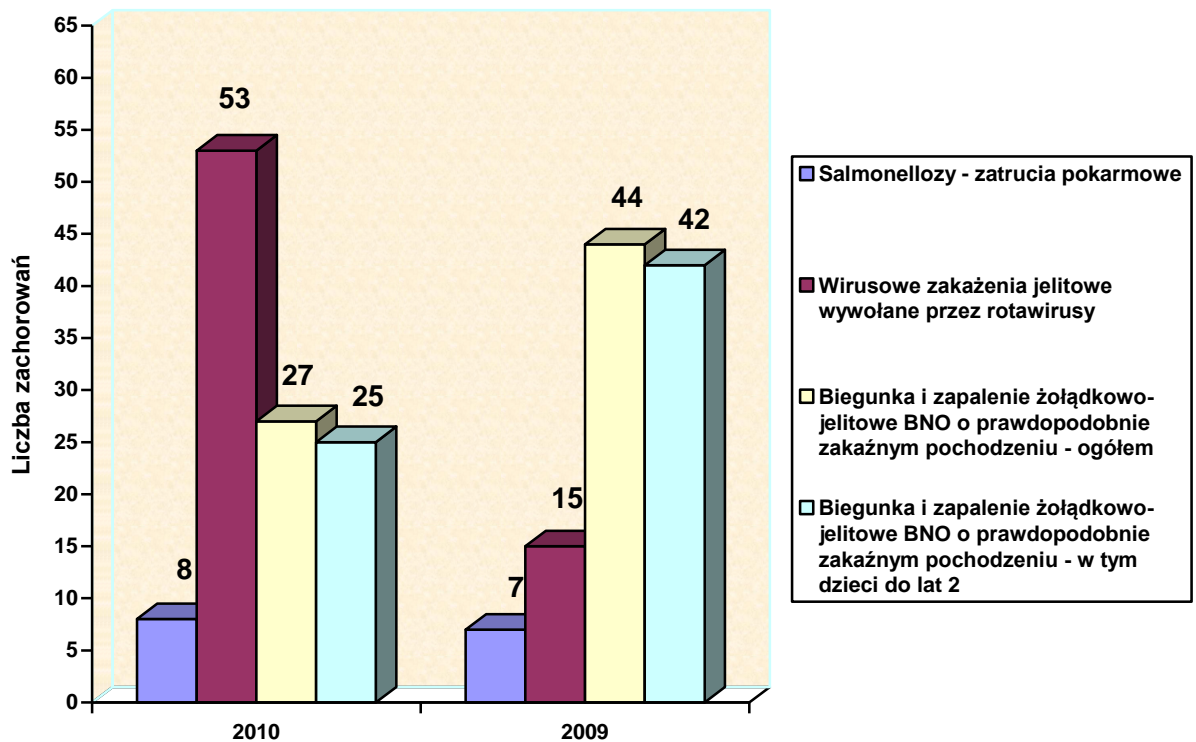
W analizowanym okresie nie stwierdzono żadnego zbiorowego zatrucia pokarmowego.

W 2010 r. w porównaniu z rokiem 2009 zanotowano mniejszą zapadalność na biegunki i zapalenia żołądkowo-jelitowych BNO o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu. Dotyczy to zarówno przypadków ogółem (40,83), jak i u dzieci do lat 2 (1517,91).

Zakażenia przenoszone drogą pokarmową - liczby przypadków i współczynniki zapadalności w powiecie lipnowskim - porównanie lat 2010-2009

Jednostka chorobowa	Wskaźnik zapadalności		
	2010 r.	2009 r.	
Salmonellozy – zatrucia pokarmowe	12,10	10,58	
Wirusowe zakażenia jelitowe wywołane przez rotawirusy	80,15	22,67	
Biegunka i zapalenie żołądkowo-jelitowe BNO o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu	ogółem	40,83	66,51
	w tym u dzieci do lat 2	1517,91	1731,96

**Zakażenia przenoszone drogą pokarmową
w powiecie lipnowskim
porównanie lat 2010 - 2009**

Choroby przenoszone przez naruszenie ciągłości tkanek

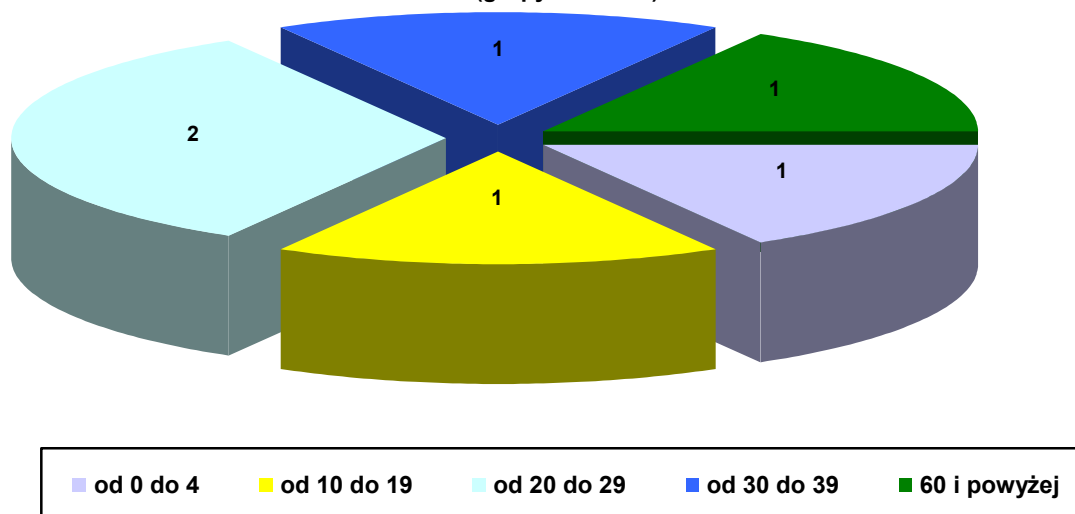
Wirusowe zapalenie wątroby typu B i C

W roku sprawozdawczym zarejestrowano 3 przypadki przewlekłego wzv typu B (zapadalność 4,54) oraz 1 zachorowania na WZW typu C spełniające kryteria definicji przypadku z 2005 i 2009 r., podczas gdy w roku 2009 tylko 1 przypadek zachorowania na wirusowe zapalenie wątroby typu B i 5 zachorowań na WZW typu C.

W roku 2010 zarejestrowano 6 nowo wykrytych nosicieli HBV a skreślono 1, podczas gdy w ciągu 12 miesięcy 2009 r. do PSSE w Lipnie zgłoszono 11 nowo wykrytych nosicieli HBV.

Na koniec 2010 r. w rejestrach nosicieli HBV znajdowały się 233 osoby co stanowi 0,35% ogółu ludności powiatu.

Liczba zakażeń bezobjawowych HBV w powiecie lipnowskim w 2010 r.
(grupy wiekowe)

HIV/AIDS

W okresie sprawozdawczym nie zgłoszono żadnego przypadku zakażenia HIV i zachorowania na AIDS.

Zakażenia inwazyjne

W 2010 r. podobnie jak w roku 2009 nie odnotowano zachorowań na inwazyjne choroby wywołane przez *Streptococcus pneumoniae*, *Haemophilus influenzae*. Zarejestrowano natomiast 3 przypadki zachorowań na różę – chorobę wywołaną przez *Streptococcus pyogenes*. Zapadalność na tę jednostkę chorobową wyniosła 4,53. W analizowanym okresie zarejestrowano jeden przypadek posocznicy wywołanej przez *Neisseria meningitidis* typ C. U wszystkich osób z kontaktu zastosowano chemioprophylaktykę.

Zakażenia ośrodkowego układu nerwowego

Podobnie jak w roku 2009 w analizowanym okresie stwierdzono pojedyncze zachorowania na neuroinfekcje. Zarejestrowano 2 przypadki zapalenia mózgu. Jedno zachorowanie zakwalifikowano jako inne wirusowe zapalenie mózgu nie określone natomiast drugie jako zapalenie mózgu inne i nie określone. Na terenie nadzorowanym przez PPIS w Lipnie stwierdzono również 4 przypadki bakteryjnego

zapalenia opon mózgowych (w 1 przypadku udało się ustalić czynnik etiologiczny, którym były bakterie Escherichia coli)

Odpowiednio w analogicznym okresie 2009 r. zarejestrowano po jednym przypadku opryszczkowego zapalenia mózgu, zapalenia opon mózgowych innego i nie określonego, bakteryjnego zapalenia opon mózgowych innego i nie określonego, bakteryjnego zapalenia opon mózgowych, w którym czynnikiem etiologicznym była Escherichia coli.

Choroby przenoszone przez kleszcze

W roku sprawozdawczym 2010 r. z terenu nadzorowanego przez PPIS w Lipnie zgłoszono 6 zachorowań na boreliozę (wskaźnik zapadalności 9,07). Dla porównania w roku 2009 zarejestrowano 3 przypadki tej jednostki chorobowej. U 4 chorych po ukąszeniu przez kleszcza wystąpił rumień wędrujący. Badania serologiczne wykonano u wszystkich chorych.

Gruźlica

Według danych o zachorowaniach na gruźlicę zarejestrowanych w Kujawsko-Pomorskim Centrum Pulmonologii wynika, że w powiecie lipnowskim w 2010 r. zachorowało 10 osób a wskaźnik zapadalności wyniósł 10,58.

Choroby przenoszone drogą płciową

Na terenie nadzorowanym przez PPIS w Lipnie stwierdzono 3 przypadki chorób przenoszonych drogą płciową: 1 przypadek kiły wczesnej, 1 kiły pierwotnej oraz 1 innej choroby przenoszonej drogą płciową wywołanej przez Chlamydie.

Grypa i zachorowania grypopodobne

W 2010 r. zgłoszono w powiecie lipnowskim 309 przypadków zachorowań na grypę i infekcje grypopodobne – zapadalność 467,04. W 32% zachorowania dotyczyły dzieci w wieku 0-14 lat (zapadalność dla tej grupy wiekowej 0-14 lat wyniosła w powiecie – 2559,00). W sezonie 2009/2010 prowadzony był zintegrowany epidemiologiczny i wirusologiczny nadzór nad grypą w systemie SENTINEL. Na terenie powiatu lipnowskiego nie stwierdzono żadnego przypadku zachorowania na grypę.

Profilaktyka wścieklizny u ludzi

W 2010 r. zanotowano 109 pokąsań przez zwierzęta. Pomimo wzmożonego nadzoru epidemiologicznego polegającego na ustaleniu właścicieli zwierząt i współpracy z Inspekcją Weterynaryjną, nie zmniejszyła się w porównaniu z 2009 r. liczba przypadków wymagających profilaktyki przeciw wścieklicznie (12 pokąsań ze wskaźnikiem zapadalności 18,15). Dla porównania w 2009 r. szczepienia przeciwko wścieklicznie przeprowadzono u 11 osób (16,63).

Choroby zakaźne objęte programem obowiązkowych szczepień ochronnych.

Sytuacja epidemiologiczna chorób zwalczanych w ramach programu szczepień ochronnych była zadawalająca. Z terenu nadzorowanego przez PPIS w Lipnie nie zgłoszono żadnego przypadku zachorowań na błonicę, tężec, poliomyelitis oraz zakażeń wywołanych przez *Haemophilus influenzae*.

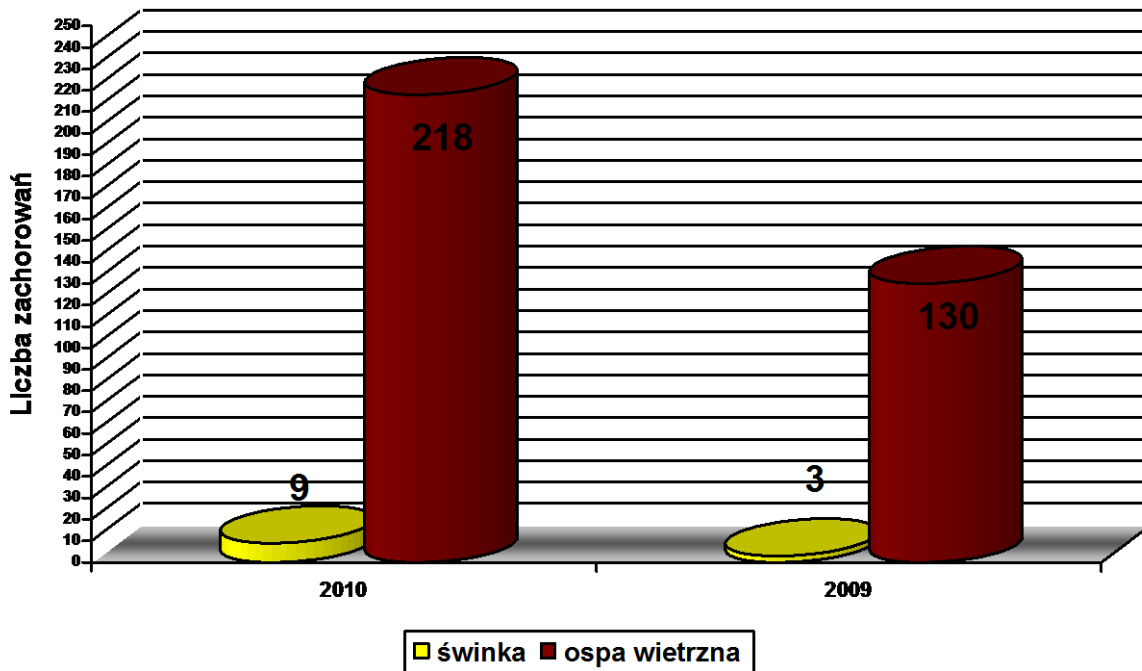
Nagminne zapalenie przyusznic (świnka)

W roku 2010 zarejestrowano 9 przypadków zachorowań na świnkę. Zapadalność na tę jednostkę chorobową w powiecie lipnowskim wyniosła 13,61 podczas gdy w 2009 r. osiągnęła wartość 4,53.

Ospa wietrzna

W analizowanym okresie stwierdzono wzrost zarejestrowanych przypadków zachorowań na drugą chorobę wieku dziecięcego, jaką jest ospa wietrzna. Dla porównania w roku sprawozdawczym 2009 do PPIS w Lipnie zgłoszono 130 zachorowań (wskaźnik zapadalności 196,51). Natomiast w ciągu 12 m-cy roku sprawozdawczego współczynnik zapadalności na tę jednostkę chorobową wyniósł 329,66 (218 zachorowań). Największą zapadalność na ospę wietrzną odnotowano w mieście i gminie Dobrzyń n/W – 710,93. Najniższy wskaźnik zapadalności na tę jednostkę chorobową stwierdzono w gminie Kikół gdzie wyniósł 27,63.

**Liczba zachorowań na choroby wieku dziecięcego
w powiecie lipnowskim w 2010 r. w porównaniu z rokiem 2009**

Różyczka

W 2010 r. w porównaniu z rokiem 2009 zaobserwowano spadek liczby zachorowań na różyczkę. O ile w 2009 r. do PSSE zgłoszono 13 przypadków a wskaźnik zapadalności na tę jednostkę chorobową wyniósł 19,65 to w okresie sprawozdawczym liczba ta była ponad 6-krotnie niższa. W sumie zgłoszono 2 zachorowania – wskaźnik zapadalności 3,02.

Płonica

W okresie sprawozdawczym zanotowano 42% wzrost zachorowań na szkarlatynę. Zapadalność na płonicę wyniosła 49,90, podczas gdy w roku 2009 osiągnęła wartość 28,72.

Krztusiec

W roku 2010 do PSSE w Lipnie nie zgłoszono żadnego przypadku zachorowania na krztusiec.

Ocena realizacji szczepień ochronnych

Analiza wykonawstwa szczepień ochronnych u dzieci i młodzieży oraz osób w sposób szczególny narażonych na zakażenie w roku 2010 wykazuje zadowalający poziom, porównywalny z wynikami uzyskanymi w latach poprzednich. Pomimo problemów wynikających z przejściowych braków w dostawach preparatów szczepionkowych, wynikających z różnych przyczyn (wstrzymanie określonych serii szczepionek Decyzją Głównego Inspektora Farmaceutycznego, braki w magazynach centralnych) oraz pogłębiającego się problemu braku zgody rodziców na wykonanie szczepień ochronnych u dzieci, poziom zaszczepienia populacji objętej tą formą profilaktyki zdrowotnej nie uległ znaczącemu pogorszeniu.

Szczepienie BCG u noworodków wykonano na poziomie 98,82%; zauważa się wzrost ilości dzieci szczepionych w późniejszym terminie (po 14 dniu życia) wynikający głównie ze zwiększonej ilości porodów wcześniaczych, gdzie zbyt mała waga noworodka oraz inne poważne powikłania zdrowotne związane z przedwczesnym porodem są przeciwwskazaniami do szczepienia.

W przypadku szczepień przeciwko wirusowemu zapaleniu wątroby typu B odsetek dzieci w 1 roku życia zaszczepionych trzema dawkami wynosi 44,19% (w roku 2009 - 44,37%), przeciw błonicy, tężcowi, krztuścowi i poliomyelitis 61,27% (podobnie w 2009 – 61,28%).

Szczepienia ochronne p/ko zakażeniom wywołanym przez *Haemophilus influenzae* wykonywane są w pierwszym roku życia dziecka równocześnie ze szczepieniami p/ko błonicy, tężcowi, krztuścowi i poliomyelitis więc procent wykonalności jest taki sam - 61,27%. Natomiast szczepienia uzupełniające w drugim roku życia wykonano w 52,75% (spadek o 3% w porównaniu z rokiem 2009).

Szczepienia dzieci w drugim roku życia WZW typu B – 99,75% , błonica , tężec, krztusiec i poliomyelitis - 52,75%.

Szczepienie podstawowe przeciwko odrze, śwince i różyczce dla dzieci w 13-14 miesiącu życia wykonano na poziomie 89,12%.

Stan zaszczepienia dzieci w 10 roku życia przypominającą dawką szczepionki przeciw odrze, śwince i różyczce w roku 2010 wyniósł 99,60%, podobnie jak w roku 2009.

Szczepienia przypominające dla sześciolatków przeciwko błonicy, tężcowi, krztuścowi i poliomyelitis wykonano w 97,70% (rok 2009 - 99,77%).

Dzieci w 14 roku życia zostały zaszczepione II dawką przypominającą przeciwko błonicy i tężcowi w 98,30% natomiast III dawkę przypominającą Td w 19 roku życia podano u 98,48% młodzieży.

Szczepienia przeciwko WZW typu B osób ze styczności z nosicielami HBs (+) osiągnęły poziom 95,90%, natomiast u pracowników służby zdrowia stan zaszczepienia wyniósł 97,40%.

Szczepienia zalecane

Choroba p/w której wykonano szczepienie	ROK 2009 (liczba osób)	ROK 2010 (liczba osób)
Kleszczowe zapalenie mózgu	4	11
Neisseria meningitidis	10	21
Brodawczak ludzki	6	0
Grypa	2571	2172
Biegunka rotawirusowa	12	19

Wnioski i podsumowanie:

Biorąc za kryterium oceny sytuacji epidemiologicznej liczbę zgłoszonych przypadków zachorowań na choroby zakaźne sytuacja epidemiologiczna powiatu lipnowskiego w zakresie chorób zakaźnych w 2010 r. w porównaniu z rokiem ubiegłym, uległa pogorszeniu. Ponadto należy pamiętać o tym, że pomimo wzmożonego nadzoru epidemiologicznego i współpracy z placówkami opieki zdrowotnej działających na terenie nadzorowanym przez PPIS w Lipnie nie wszystkie przypadki zakażeń i chorób zakaźnych zostają zgłaszane. W związku z tym należy w dalszym ciągu:

- podnosić świadomość społeczeństwa, co do dróg przenoszenia jak również zapobiegania chorobom zakaźnym i pasożytniczym,
- egzekwować od placówek służby zdrowia prawidłowe i terminowe zgłaszanie wszystkich podejrzeń zakażeń i zachorowań na choroby zakaźne jak również przestrzegania wdrożonych procedur przeciwepidemicznych,
- prowadzić wzmożony nadzór przeciwepidemiczny nad osobami zakażonymi, osobami ze styczności i nosicielami bezobjawowymi,
- nadzorować prawidłową realizację szczepień ochronnych wg obowiązującego Programu Szczepień Ochronnych w celu uzyskania jak najwyższego odsetka osób uodpornionych, jak również propagować wykonawstwo zalecanych szczepień u dzieci i dorosłych.

2010/2009

Lp.	Kod wg ICD-10	Jednostka chorobowa		2010 r.		2009 r.	
				Razem	współczynnik zapadalności	Razem	współczynnik zapadalności
1.	A02.0	Salmoneloza	zatrucia pokarmowe ^{UE}	8	12,10	7	10,58
2.	A02.1		posocznica				
3.	A02.1-8		inne zakażenie pozajelitowe ^{PL}				
4.	A04.0-2	Inne bakteryjne zakażenia jelitowe (ogółem)	wywołane przez <i>E. coli</i> biegunkotwórczą ^{PL 4}			1	1,51
5.	A04.3		wywołane przez <i>E. coli</i> enterokrwotoczną ^{UE}				
6.	A04.4		wywołane przez <i>E. coli</i> inną i BNO			1	1,51
7.	A04.5		wywołane przez <i>Campylobacter</i> ^{UE}				
8.	A04.6		wywołane przez <i>Yersinia enterocolitica</i> lub <i>pseudotuberculosis</i> ^{UE}				
9.	A04.7-8		inne określone	1	1,51	2	3,02
10.	A04.9		nie określone			1	1,51
11.	A04	Inne bakteryjne zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2 ^{/5}		1	60,72	2	82,47
12.	A05.0	Inne bakteryjne zakażenia pokarmowe (ogółem)	gronkowcowe			1	1,51
13.	A05.1		jadem kiełbasianym (botulizm) ^{UE/PL}				
14.	A05.2		wywołane przez <i>Cl. perfringens</i>				
15.	A05.3-8		inne określone				
16.	A05.9		nie określone				
17.	A05	Inne bakteryjne zakażenia pokarmowe u dzieci do lat 2 ^{/6}				1	41,24
18.	A08.0	Wirusowe zakażenia jelitowe (ogółem)	wywołane przez rotawirusy	53	80,15	15	22,67
19.	A08.1		wywołane przez norowirusy				
20.	A08.2-3		inne określone	1	1,51	1	1,51
21.	A08.4		nie określone	2	3,02	2	3,02
22.	A08.0-4	Wirusowe zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2 ^{/7}		38	2307,23	11	453,61
23.	A09	Biegunka i zapalenie żołądkowo-jelitowe BNO o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu	ogółem	27	40,83	44	66,51
24.			w tym u dzieci do lat 2	25	1517,91	42	1731,96
25.	A31	Mikobakteriozy - inne i BNO				1	1,51
26.	A37	Krzusiec ^{UE}				1	1,51
27.	A38	Płonica (szkarlatyna) ^{PL}		33	49,90	19	28,72
28.	A39	Choroba meningokokowa inwazyjna ^{UE/PL 8}	ogółem	1	1,51		
29.	A39.0;A39.8		zapalenie opon mózgowych i / lub mózgu				
30.	A39.1-4		posocznica	1	1,51		
31.	A39.5-9		inna określona i nie określona				
32.	wym. niżej	Choroba wywołana przez <i>Streptococcus pyogenes</i> , inwazyjna ^{PL 9}	ogółem	10	15,12	3	4,53
33.	A46		róża	10	15,12	3	4,53
34.	A48.3		zespół wstrząsu toksycznego				
35.	B95.0/O85		gorączka połogowa				
36.	B95.0/(...)		inna określona i nie określona ¹⁰				
37.	A69.2	Borelioza z Lyme ^{PL}		6	9,07	3	4,53
38.	-	Ostre porażenia wiotkie u dzieci w wieku 0-14 lat		1	9,02		
39.	Z20.3/Z24.2	Styczność i narażenie na wściekliznę / potrzeba szczepień ¹¹		12	18,15	11	16,63
40.	B00.4	Inne wirusowe zapalenie mózgu	opryszczkowe			1	1,51
41.	A81.1;A83;A85;B02.0		inne określone				
42.	A86		nie określone	1	1,51		
Lp.	Kod wg ICD-	Jednostka chorobowa		2010 r.		2009 r.	

	10		Razem	współczynnik zapadalności	Razem	współczynnik zapadalności	
43.	B01	Ospa wietrzna	218	329,66	130	196,51	
44.	B06	Różyczka ^{UE}	2	3,02	13	19,65	
45.	B15	Wirusowe zapalenie wątroby	typu A ^{UE}				
46.	B16		typu B - ostre ^{UE}				
47.	B18.0-1		typu B - przewlekłe ¹⁵	3	4,54	1	1,51
48.	B17.1;B18.2		typu C: wg definicji przypadku - 2009 r. ^{UE 16, 17}	1	1,51	3	4,53
49.	B17.1;B18.2		typu C: wg definicji przypadku - 2005 r. ^{UE 15, 17}	1	1,51	2	3,02
50.	odpowiednio		typu B+C (zakażenie mieszane) ¹⁸				
51.	B17.0,2-8; B18.8-9;B19		inne i nie określone				
52.	B20-B24	AIDS – Zespół nabytego upośledzenia odporności ^{UE / PL}			1	1,51	
53.	Z21	Nowo wykryte zakażenia HIV ^{UE 19}			1	1,51	
54.	B26	Świnka (nagminne zapalenie przyusznic) ^{UE}	9	13,61	3	4,53	
55.	B50-B54	Malaria (zimnica) ^{UE}					
56.	B67	Bąblowica (echinokokoza) ^{UE}			1	1,51	
57.	G01;G04.2; G05.0;	Bakteryjne zapalenie opon mózgowych i / lub mózgu	w innych chorobach objętych MZ-56 ²³				
58.	G00.2-8;G04.2		inne określone	1	1,51	1	1,51
59.	G00.9;G04.2		inne, nie określone	3	4,54	1	1,51
60.	G03	Zapalenie opon mózgowych inne i nie określone	1	1,51	1	1,51	
61.	G04.0,8-9	Zapalenie mózgu inne i nie określone	1	1,51			
62.	J10-J11	Grypa ^{UE / PL}	ogółem		2	3,02	
63.			u dzieci w wieku 0-14 lat				
64.	T60	Zatrucia pestycydami – ostre ²⁵			1	1,51	
65.	-	Grypa wywołana nowym wirusem A(H1N1)	ogółem		1	1,51	
66.	-		u dzieci w wieku 0-14 lat				

2. Ocena sanitarna jakości wody oraz urządzeń do zaopatrywania ludności w wodę.

Ogółem według ewidencji na 31.12.2010r. - 19 wodociągów w tym 3 w miastach i 16 na wsiach.

W roku 2010 zdjęto z ewidencji 2 obiekty (1 w mieście i 1 na wsi):

wodociągi o produkcji do 100 m³/d na wsi:

- Wodociąg zakładowy Stare Rybitwy 12, gm. Bobrowniki (obiekt wyłączony z eksploatacji, sieć wodociągowa podłączona do sieci wodociągu publicznego Bobrowniki),

wodociągi o produkcji od 100 do 1000 m³/d w mieście:

- Wodociąg zakładowy Szpitala Rejonowego w Lipnie (z dniem 04.01.2010r. przekazano pod nadzór Wojewódzkiej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Bydgoszczy).

W roku 2010 skontrolowano łącznie 18 wodociągów (3 w miastach i 15 na wsiach).

Łącznie nie skontrolowano 1 obiektu na wsi:

wodociągi o produkcji od 100 do 1000 m³/d:

- wodociąg publiczny Chojno, gm. Chrostkowo ze względu na wstrzymaną produkcję wody.

Według szacunkowych danych w roku 2010 z wody produkowanej przez wodociągi powiatu lipnowskiego korzystało 66,289 tys. mieszkańców (w tym 834 osoby zamieszkujące poza powiatem lipnowskim). Na ogólną liczbę ludności w powiecie lipnowskim - 66,128 tys. (dane z GUS na 30.06.2010r.) 65,455 tys. osób korzystało z wody z wodociągów, co stanowiło ok. 99% ludności.

Wodę dobrej jakości tj. wodę spełniającą wymagania rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 29 marca 2007r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. Nr 61, poz. 417 z późniejszymi zmianami), dostarczało ogółem 9 skontrolowanych wodociągów, co stanowiło 50 % wszystkich urządzeń.

Z wody wodociągowej spełniającej wymogi rozporządzenia Ministra Zdrowia korzystało 42,475 tys. mieszkańców powiatu, a więc 65% ludności korzystającej z wody wodociągowej. W porównaniu do roku 2009 odsetek ludności korzystającej z wody wodociągowej o odpowiednich parametrach sanitarnych zmniejszył się o ok. 19 %.

Żadnego ze skontrolowanych w 2010r. obiektów nie oceniono jako urządzenie dostarczające wodę o złej jakości mikrobiologicznej.

W roku 2010 przeprowadzono ogółem 49 kontroli i pobrano ogółem 136 próbek wody do badań laboratoryjnych (w tym 110 w zakresie monitoringu kontrolnego, 21 monitoringu przeglądowego i 5 w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego).

Ogółem nałożono 53 decyzje merytoryczne (w tym 16 decyzji zmieniających i 12 decyzji umarzających wszczęte postępowania administracyjne) oraz 27 opłatowych. Wydane decyzje merytoryczne dotyczyły poprawy jakości wody – 20; ocen higienicznych - 4 i 1 na stan urządzeń w SUW.

Wystosowano 4 wystąpienia dotyczące jakości wody. Ponadto do wszystkich właścicieli i eksploatatorów wodociągów (16) wysłano:

- informację dotyczącą konieczności badania wskazanych pestycydów w monitoringu przeglądowym,
- zalecenie badania poziomu manganu i żelaza we wszystkich próbkach monitoringu kontrolnego wykonywanego zgodnie z harmonogramem badań wewnętrznych,
- płyty CD zawierające materiały szkoleniowe z zakresu monitoringu jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

W roku 2010 wydano 9 ocen obszarowych za 2009r. dotyczących jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi w poszczególnych nadzorowanych gminach.

Ponadto wydano 72 stwierdzenia przydatności wody do spożycia przez ludzi.

Nie nakładano grzywien, ani mandatów karnych.

Urządzenia, w których stwierdzano nieprawidłowości w składzie fizykochemicznym wody w roku 2010 to:

- wodociąg zakładowy RSP „AGROPOL” Lenie Wielkie, gm. Dobrzyń n. Wisłą stwierdzano przekroczenia norm poziomu manganu (w miesiącu lipcu w 1 próbce wody pobranej w ramach monitoringu Mn – 120 µg – wyeliminowano w terminie wskazanym we wszczęciu postępowania - wydano decyzję umarzającą; w listopadzie br. przekroczenia powtórzyły się w próbkach kontroli wewnętrznej – na wniosek właściciela dopuszczono wodę warunkowo i wydano decyzję na poprawę jakości z terminem wykonania do 15.01.11r.).
- wodociąg publiczny Kukowo, gm. Skępe (zaopatrujący 11 miejscowości: Kukowo, Cermno, Grabówiec, Boguchwała, Gorzeszyn, Obóz, Ławiczek, Moczadła, Czarny Las, Babie Ławy, Rumunki Skępskie) decyzją PPIŚ w Lipnie z 2007r.– żelazo do 0,4 mg/l, mangan do 0,07 mg/l, barwa

do 25 mg/l, mętność do 2NTU - do dnia 31.12.2010r., decyzja z 2009r. – utlenialność do 6,0 mg/l - do dnia 31.12.2010r. Ponadto w związku z utrzymującymi się przekroczeniami norm parametrów fizykochemicznych oraz przesunięciem terminu oddania do użytkowania nowej stacji uzdatniania wody gestor obiektu zawniósł o zmianę terminu wykonania obowiązków nałożonych decyzjami z roku 2007 i 2009 (decyzje zmieniające z terminem do 31.07.2011r.).

- wodociąg publiczny Skępe (zaopatrujący 11 miejscowości Głębocek, Józefkowo, Kierz, Moczadła, Pokrzywnik, Rumunki Skępskie, Skępe, Wioska, Zajeziórze, Żagno, Żuchowo) – decyzją administracyjną z 2008r. PPIS w Lipnie dopuścił warunkowo wodę do spożycia przez ludzi zawierającą ponadnormatywne ilości: manganu do 0,18 mg/l; żelaza do 0,4 mg/l, jonu amonowego do 0,7 mg/l, barwy do 20 mg/l w terminie do dnia 30 czerwca 2010r. PPIS w Lipnie zgodnie z wnioskiem właściciela wodociągu przedłużył termin wykonania zaleceń decyzji do 30 grudnia 2012r. Wydłużenie czasu wykonania planowanej rozbudowy i modernizacji SUW spowodowane było oczekiwaniem na rozpatrzenie wniosku o dofinansowanie tego projektu (szacunkowy koszt ok. 3,6 mln zł) w roku sprawozdawczym w 6 z 9 pobranych z tego obiektu, próbkach wody stwierdzano przekroczenia poziomu manganu 72 – 148 µg/l. Ponadto w 3 próbkach wody stwierdzono przekroczenia norm mętności 1,1 – 1,8 NTU; wszczęte postępowanie umorzono na podstawie przedstawionych pozytywnych wyników badań wody wykonanych w ramach kontroli wewnętrznej.
- wodociąg publiczny Bobrownickie Pole, gm. Bobrowniki (zaopatrujący jedynie miejscowość Bobrownickie Pole) dopuszczalna maksymalna wartość manganu do 300 µg/l na okres 14 dni (do 4 listopada 2010r.) zmieniona do 180 µg/l do 31 stycznia 2011r. Wstrzymano na 77 dni produkcję wody (skażenie mikrobiologiczne wody i prace związane z rozbudową i modernizacją SUW). W trakcie rozruchu stwierdzono awarię sprężarki i duży wzrost poziomu manganu. Po zamontowaniu nowej sprężarki, na czas „wpracowania się” złoża przedłużono termin warunkowego dopuszczenia.
- wodociąg publiczny Jasień, gm. Tłuchowo (zaopatrujący 9 miejscowości Jasień, Julkowo, Kamień Kmiecy, Koziróg Rzeczny, Małomin, Mysłakowo, Mysłakówko, Rumunki Jasieńskie, Gorzeczyn, gm. Skępe) dopuszczalna maksymalna wartość manganu do 150 µg/l i żelaza do 600 µg/l w terminie

- do 30 kwietnia 2011r. (w trakcie roku decyzja zmieniająca termin wykonania – zaplanowano wymianę żwirków filtracyjnych).
- wodociąg publiczny Tłuchowo (zaopatrujący 22 miejscowości: Borowo, Julkowo, Kamień Kmiecy, Kamień Kotowy, Kłobukowo, Koziróg Leśny, Koziróg Rzeczny, Źródła, Małomin, Marianki, Michałkowo, Turza Nowa, Podole, Popowo, Suminek, Tłuchowo, Tłuchówek, Trzcianka, Turza Wilcza, Wyczałkowo, Mochowo, gm. Mochowo, Obóz, gm. Skępe) dopuszczalna maksymalna wartość manganu do 250 µg/l w terminie do 31 marca 2011r. (w trakcie roku decyzja zmieniająca termin wykonania – zaplanowano wymianę żwirków filtracyjnych, w roku 2010 zakończono wymianę w 2 filtrach – wszczęto postępowanie w sprawie wydania oceny higienicznej).
  - wodociąg publiczny Jastrzębie, gm. Lipno (zaopatrujący 13 miejscowości: Chlebowo, Chodorążek, Głogi, Jankowo, Jastrzębie, Karnkowo, Karnkowskie Rumunki, Kolankowo, Lipno, Maliszewo, Okrąg, Trzebiegoszcz, Złotopole) - decyzją administracyjną PPIS w Lipnie dopuścił warunkowo wodę do spożycia przez ludzi zawierającą ponadnormatywne ilości: manganu do 200 µg/l; żelaza do 500 µg/l, jonu amonowego do 1,2 mg/l, barwy do 25 mg/l, mętność do 3 NTU w terminie do dnia 01 marca 2011r. (termin dwukrotnie zmieniana na wniosek właściciela - zaplanowano wykonanie inwestycji dotyczącej zmiany sposobu uzdatniania wody z istniejącego uzdatniania w warstwie wodonośnej metodą „HYDROX” na metodę tradycyjną – filtracji na złożach,
  - wodociąg publiczny Wólka, gm. Skępe (zaopatrujący 13 miejscowości: Wólka, Mała Wólka, Likiec, Turka, Szczekarzewo, Łąkie, Franciszkowo, Sarnowo, Radziochy, Lubówiec, Narutowo, Jarczewo, Kierz) – woda warunkowo dopuszczona do użytkowania ze względu na podwyższoną barwę do 25 mg/l w terminie do dnia 31 maja 2011r. (decyzja dwukrotnie zmieniana na wniosek właściciela; doprowadzono do obowiązujących norm poziom manganu i utlenialność; w grudniu 2010 wszczęto postępowanie na zastosowanie w filtrach II⁰ granulowanego węgla aktywowanego ORGANOSORB 10 w celu redukcji barwy).
  - Wodociągu publicznego Kikół - (zaopatrującego 20 miejscowości: Kikół, Kikół Wieś, Konotopie, Bielica, Sumin, Janowo, Jarczechowo, Wawrzonkowo, Trutowo, Lubin, Dąbrówka, Moszczonno, Zajeziory, Wola, Wymyślin, Kołat Rybniki, Cieluchowo, Grodzień, Wolęcín, Sikórz, gm. Chrostkowo) – w ciągu roku kilkakrotnie stwierdzano przekroczenia norm fizykochemicznych

(mętność, żelazo i mangan) zarówno w badaniach monitoringowych PPIS w Lipnie oraz kontroli wewnętrznej właściciela. Dwukrotnie właściciel wodociągu w krótkich terminach doprowadził wodę do jakości zgodnej z obowiązującymi normami. Jednak w miesiącu listopadzie stwierdzone odchylenia od norm w wodzie podawanej z 1 SUW były znaczne (poziom żelaza 825 µg/l; manganu 119 µg/l; mętność 7 NTU) i właściciel wodociągu podjął decyzję o przeprowadzeniu prac konserwatorskich (czyszczenie zbiorników retencyjnych, aeratorów i ciągów technologicznych oraz wymiana zużytych ciągów technologicznych). Na czas działań naprawczych PPIS w Lipnie dopuścił warunkowo wodę do spożycia przez ludzi i nakazał doprowadzić jakość wody do aktualnych norm sanitarnych w terminie do 15.12.2010r. Zgodnie z wnioskiem gestora przedłużono termin wykonania decyzji do 31.03.2011r. Działania naprawcze finansowane są z budżetu Gminy Kikół, a koszt ich przeprowadzenia wyniesie ok. 10 tys. zł.

W okresie sprawozdawczym stwierdzano wielokrotnie przekroczenia norm fizykochemicznych w pojedynczych próbkach wody pobranych w ramach nadzoru sanitarnego jak i w ramach kontroli wewnętrznej z większości obiektów. Przekroczenia najczęściej dotyczyły poziomu manganu, żelaza, mętności, barwy i miały charakter chwilowy (nie potwierdzały się w badaniach kontrolnych, bądź były eliminowane w ciągu trzydziestu dni) dotyczy m.in.: wodociągów publicznych Wielgie, Chrostkowo Nowe, Dobrzyń n.W, Bobrowniki, Lipno i Głodowo, gm. Lipno. Przedstawione przez gestorów obiektu wyniki badań wykonane w ramach kontroli wewnętrznej wykazały poprawę jakości wody w wyżej wymienionych urządzeniach.

Jakość mikrobiologiczna wody.

W roku sprawozdawczym, w wodzie w 3 wodociągach stwierdzono niewłaściwą jakość bakteriologiczną wody, która utrzymywała się w czasie i dotyczyła:

- wodociąg publiczny Bobrownickie Pole, gm. Bobrowniki - na podstawie badań wykonanych w kwietniu z wodociągu publicznego Bobrownickie Pole, gm. Bobrowniki stwierdzono przekroczenia norm mikrobiologicznych (grupa coli 4 - 6 jtk). Wydano decyzję nakazującą doprowadzenie jakości wody do aktualnie obowiązujących normom i stwierdzono warunkową przydatność wody do spożycia po uprzednim jej przegotowaniu. W kontrolnych próbkach wody pobranej w dniu 26.04.2010r. nie stwierdzono przekroczeń norm mikrobiologicznych. W miesiącu sierpniu w badaniach w ramach kontroli

wewnętrznej stwierdzono bakterie grupy coli 42 - >100 jtk. PPIS w Lipnie stwierdził, że woda nie nadaje się do spożycia przez ludzi i nakazał zapewnienie wody dobrej jakości z innego źródła. SUW wstrzymała produkcję wody, sieć była zasilana przez wodociąg publiczny Bobrowniki. Po przedstawieniu pozytywnych wyników po 77 dniach wznowiono produkcję wody.

- wodociąg publiczny Jastrzębie, gm. Lipno - PPIS w Lipnie wydawał 2 decyzje na doprowadzenie jakości mikrobiologicznej do jakości zgodnej z wymaganiami i dopuszczał warunkowo wodę do spożycia przez ludzi po uprzednim jej przegotowaniu. Przekroczenia liczby bakterii grupy coli stwierdzono w październiku. Pierwotnie przekroczenia dotyczyły jedynie Szkoły Podstawowej w Karnkowie (1 – 7 jtk). Jednak kolejne badania wykazały obecność bakterii grupy coli w kolejnych 2 stałych punktach poboru (12 – 21 jtk). Przedstawione zgodnie z zaleceniami decyzji wyniki badań próbek wody pobranych w ramach kontroli wewnętrznych wykazały, że woda w zakresie składu mikrobiologicznego spełniała aktualne wymagania
- wodociąg publiczny Dobrzyń n. Wisłą - PPIS w Lipnie wydawał 4 decyzje na doprowadzenie jakości mikrobiologicznej do jakości zgodnej z wymaganiami i dopuszczał warunkowo wodę do spożycia przez ludzi po uprzednim jej przegotowaniu. Przekroczenia liczby bakterii grupy coli (w jednym przypadku Enterokoki) stwierdzano w lipcu, sierpniu, wrześniu i grudniu. Pierwsze przekroczenia dotyczyły jedynie budynku mieszkalnego w Dobrzymiu n. Wisłą (15 – 22 jtk). Jednak kolejne badania wykazały obecność bakterii grupy coli w wielu stałych punktach poboru (1 – 21 jtk). Przedstawione zgodnie z zaleceniami decyzji wyniki badań próbek wody pobranych w ramach kontroli wewnętrznych wykazały, że woda w zakresie składu mikrobiologicznego spełniała aktualne wymagania

Stwierdzone w toku bieżącego nadzoru nieprawidłowości w funkcjonowaniu wodociągów.

W roku 2010 wydano 1 decyzję administracyjną na stan sanitarno – techniczny pomieszczeń i urządzeń wodociągowych SUW Zaduszniki (termin wykonania do 30 kwietnia 2011r.) oraz na poprawę stanu elewacji budynku (do 30.06.2011r).

Ogólne uwagi i wnioski.

Powszechna dostępność wody i jej odpowiednia jakość jest jednym z podstawowych warunków zdrowia ludności. Urządzenia służące publicznemu zaopatrzeniu w wodę są pod stałym nadzorem Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Lipnie.

Na terenie powiatu poszczególne gminy w bardzo różnym stopniu zwodociągowały własne tereny. Miasta są w 100% zwodociągowane. Gminami, w których zwodociągowanie są wszystkie miejscowości są gminy Kikół, Wielgie, Tłuchowo, Lipno i w gminach tych liczba osób korzystających z wody wodociągowej przekracza 95%. Drugą grupę stanowią gminy, w których jeszcze kilka miejscowości nie posiada wodociągów, które są najczęściej nieznacznie zaludnione, a zabudowa jest bardzo rozproszona.

Gmina Skępe – ogółem miejscowości 38 w tym nie zwodociągowanych 6,
Gmina Bobrowniki – ogółem miejscowości 14 w tym nie zwodociągowanych 2,
a w Gminach Dobrzyń n. W i Lipno po 1 miejscowości.

Zgodnie z art. 5 ust. 1 ustawy z dn. 07 czerwca 2001r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. Nr 72, poz. 747 z późniejszymi zmianami) przedsiębiorstwo wodociągowo – kanalizacyjne (dostawcy wody) mają obowiązek zapewnić zdolność posiadanych urządzeń wodociagowych do realizacji dostaw wody w wymaganej ilości i pod odpowiednim ciśnieniem w sposób ciągły, a także zapewnić należyłą jakość dostarczanej wody.

Państwowa Inspekcja Sanitarna prowadzi monitoring kontrolny (średnio 4 próbki na rok) i monitoring przeglądowy (średnio 1 próbka na rok) z ustalonych miejsc poboru.

Jednak to głównie producenci wody są zobowiązani prowadzić wewnętrzną kontrolę jakości wody z odpowiednią częstotliwością uzgodnioną z Inspekcją Sanitarną.

W roku 2010 zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 29 marca 2007r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. Nr 61, poz. 417 z późniejszymi zmianami) wszyscy producenci wody zaopiniowali harmonogramy badań w ramach kontroli wewnętrznej. Wykonywanie tych badań w większości było zadawalające. W kilku przypadkach bardzo wydłużał się okres otrzymania wyników od czasu poboru próbek (dot. głównie badań monitoringu przeglądowego). Niepokojący jest fakt braku niezwłocznego powiadomienia o stwierdzanych przekroczeniach przez wykonujących badania (dotyczy laboratoriów zewnętrznych). Uczulano producentów wody o poczynienie stosownych ustaleń w momencie zlecenia badań w tym zakresie.

W roku 2010 stwierdzano dość często odchylenia od aktualnie obowiązujących norm sanitarnych - dotyczyło to głównie poziomu manganu, mętności i żelaza (najczęściej w wodzie podawanej do sieci i w odcinkach sieci w bliskiej odległości od SUW). W niektórych obiektach wynikało to z braku prawidłowej obsługi SUW, w innych z faktu, że część nadzorowanych urządzeń wodnych wymaga gruntownych modernizacji i inwestycji w celu dostosowania istniejących systemów uzdatniania wody do zwiększającego się poziomu zapotrzebowania w wodę zdatną do spożycia przez ludzi. W większości przypadków zaplanowane modernizacje na lata 2011 i 2012 powinny rozwiązać dotychczasowe problemy.

Prowadzone postępowania administracyjne, zwiększona świadomość konsumentów, a także coraz częstsze zainteresowanie mediów, wymuszają na producentach wody większą dbałość o jej jakość. Jednak brak efektów w tym zakresie wiąże się często z brakiem świadomości u producentów o ważności tych problemów, a także niedostatecznymi ilościami środków finansowych kierowanych na te zadania przez samorządy.

PPIS w Lipnie zaleca również producentom wody, zwracać większą uwagę na ochronę wody przed wtórnymi skażeniami bakteriologicznymi, zwłaszcza w momentach prowadzenia prac naprawczych w przypadkach awarii lub modernizacji.

W roku 2010 zauważono pogorszenie stanu w tym zakresie. W większości przypadków stwierdzane zanieczyszczenia mikrobiologiczne wody były spowodowane brakiem rygoru sanitarnego podczas usuwania awarii i prowadzenia prac modernizacyjnych, a także brak właściwego nadzoru eksploatatorów wodociągów nad stanem technicznym urządzeń.

Zauważono poprawę dotyczącą komunikowania odbiorców wody o pogorszeniu jej jakości i ograniczeniach w użytkowaniu.

Rozbudowywana każdego roku rozdzielcza sieć wodociągowa, zwłaszcza na terenach wiejskich, zwiększa dostępność uzdatnionej, spełniającej wymogi sanitarne wody wodociągowej dla ludności.

3. Ocena kąpielisk zorganizowanych i wykorzystywanych zwyczajowo do kąpeli.

W sezonie letnim 2010 na terenie powiatu objętych stałym nadzorem było: 1 kąpielisko zorganizowane i 4 zwyczajowo wykorzystywane przez okoliczną ludność.

Nie objęto nadzorem 2 kąpielisk zwyczajowo wykorzystywanych do kąpeli:

1. Kąpielisko Pola biwakowego w Radziochach, gm. Skępe – Jezioro Sarnowskie – właściciel zgłosił, że w sezonie 2010 teren pola biwakowego jak i kąpielisko nie będzie ogólnodostępne (z przedmiotowego terenu i kąpieliska będą korzystali jedynie uczestnicy zorganizowanych obozów harcerskich).
2. Kąpielisko Urzędu Gminy Kikół w Kikole - Jezioro Kikolskie, uzyskano informację od gestora obiektu, że w sezonie letnim 2010 kąpielisko nie będzie użytkowane.

Przed rozpoczęciem sezonu kąpieliskowego pobrano wodę do badań laboratoryjnych z wszystkich zgłoszonych kąpielisk. W wodzie z 2 kąpielisk Jeziora Skępskiego Wielkiego – Miasta i Gminy Skępe w Skępem (raportowane do KE) oraz Ośrodka Wypoczynkowego „JAWOR” stwierdzono zaniżone wartości przejrzystości wody (0,6 m) oraz masowe zakwity fitoplanktonu powodujący znaczne zmętnienie, zmianę barwy i zapachu. Wydano 2 decyzje nakazującą wprowadzenie zakazu kąpeli i stosownego oznakowania kąpieliska.

Ze względu na powyższe oraz fakt, iż zakaz kąpeli obowiązywał już od 2008r. w dniu 01.06.2010 Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Lipnie wystąpił do Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Bydgoszczy o wyrażenie zgody na wstrzymanie prowadzenia badań jakości wody z Kąpielisk Jeziora Skępskiego Wielkiego (Miasta i Gminy Skępe w Skępem, ul. Plażowa i Ośrodka Wypoczynkowego „JAWOR” w Skępem, ul. Dworska Góra), jak i o zawieszenie raportowania do Komisji Europejskiej Kąpieliska Miasta i Gminy Skępe w Skępem, ul. Plażowa do czasu poinformowania przez Burmistrza Miasta i Gminy Skępe o zaistnieniu okoliczności, które mogły spowodować poprawę jakości wody w Jeziorze Skępskim Wielkim.

Dnia 08.06.2010r. uzyskano od Burmistrza M i G Skępe informację, że 28.04.2010r. podpisano umowę z firmą PROTE Technologie dla Środowiska z Poznania na przeprowadzenie "Badania jakości wody i badań osadów dennych Jezior Skępskich" celem wybrania najodpowiedniejszej metody rekultywacji jezior. Pierwsze

wstępne pilotażowe badanie próbek wody i osadów dennych z jezior skępskich (Świętego, Małego i Wielkiego) zostało wykonane w dniach od 28 do 30 maja 2010r. Zasadnicze badanie zostało przeprowadzone w miesiącu sierpniu. W październiku 2010r. sporządzono sprawozdanie z wyników przeprowadzonych badań oraz omówiono wyniki i określono niezbędne kierunki prac rekultywacyjnych z podaniem kosztów. Kolejnym etapem ma być stworzenie projektu, określenie niezbędnych działań administracyjnych, zabezpieczenie funduszy i środków technicznych oraz szerokie zaangażowanie instytucji i specjalistów. Ostatni etap polegać będzie na przeprowadzeniu samych zabiegów, ich właściwym nadzorowaniu, monitorowaniu efektów w trakcie prac rekultywacyjnych oraz przez kilka sezonów po ich wykonaniu. Przez cały sezon utrzymywał się masowy zakwit fitoplanktonu i przekroczenia parametrów fizyko – chemicznych (dot. przezroczystości, zmiany barwy i silnego zmętnienia) w kąpieliskach Jeziora Skępskiego Wielkiego:

- Kąpielisko Miasta i Gminy w Skępem, J. Skępskie Wielkie,
- Kąpielisko „JAWOR” w Skępem, J. Skępskie Wielkie.

Dodatkowo obowiązywał zakaz kąpeli w 1 przypadku - Kąpielisko Ośrodka Wypoczynkowego „SIKORKI” w Sikorzu, gm. Chrostkowo, Jezioro Sikórz od dnia 28 lipca do dnia 20 sierpnia. Przyczyną wydania zakazu kąpeli było przekroczenie norm bakteriologicznych (liczba bakterii gr. coli 17890 – 20980).

Jakość wody w pozostałych 2 kąpieliskach odpowiadała w całym sezonie letnim wymaganiom rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 19 listopada 2002r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda w kąpieliskach, (Dz. U. Nr 183, poz. 1530).

Wpływ na jakość wody w kontrolowanych kąpieliskach, którą oceniono jako nie nadającą się do kąpeli mogą mieć następujące czynniki:

- a) brak kontroli terenów przyległych do wody w zakresie gospodarki ściekami;
- b) brak bieżących prac porządkowych stref brzegowych jezior.

Przed rozpoczęciem sezonu przeprowadzono kontrole tematyczne, we wszystkich nadzorowanych kąpieliskach, dotyczące przygotowania obiektów do sezonu turystycznego.

W sezonie letnim 2010 poprawiono infrastrukturę terenu kąpieliska w Rumunkach Skępskich, gm. Skępe – Jezioro Łąkie (dzierżawca terenu firma ZPUH „EMDIS” Sławomir Targański, Skępe) m.in. wyrównano linię brzegową, zapewniono estetyczne ławki, uruchomiono ubikacje ogólnodostępne męską i damską o właściwym standardzie higienicznym, z siecią wodociągowo – kanalizacyjną

i wentylacją mechaniczną uruchamianą automatycznie. W roku 2011 planowana jest budowa prysznic i rozbiórka istniejących ubikacji opartych na dołach kloacznych – w sezonie 2010 zostały zabezpieczone przed dostępem użytkowników.

Ogółem w sezonie letnim z kąpielisk powiatu lipnowskiego pobrano 34 próbki do badań fizyko-chemicznych i 34 do badań mikrobiologicznych, przeprowadzono łącznie 25 kontroli.

4. Gromadzenie i unieszkodliwianie odpadów ze szczególnym uwzględnieniem odpadów medycznych w obiektach służby zdrowia.

W obiektach tych segreguje się odpady w miejscu ich wytwarzania na:

- odpady medyczne o kodach 18 01 02*, 18 01 03*
- niesegregowane odpady komunalne,

W żadnym z obiektów tej grupy nie wytwarzane są odpady medyczne o kodach 18 01 06*, 18 01 04*, 18 01 10*.

Obiekty te posiadają zezwolenia na wytwarzanie odpadów, mają również podpisane umowy na odbiór odpadów zawarte ze specjalistycznymi i uprawnionymi firmami.

Odpady komunalne zbierane są w typowych pojemnikach i wywożone na wysypiska. We wszystkich przypadkach magazynowanie odpadów odbywa się w wydzielonych pomieszczeniach posiadających ściany i podłogi wykonane z materiałów łatwo zmywalnych i umożliwiających dezynfekcję, posiadających zawór ze złączką do węża z doprowadzoną wodą i wpust podłogowy, wentylację i zabezpieczone przed dostępem osób postronnych, gryzoni i owadów.

Sukcesywnie zwiększa się ilość urządzeń chłodniczych służących do magazynowania odpadów medycznych.

W Szpitalu Położniczo – Ginekologicznym NZUM „BRA – MED” odpady przechowywane są w temperaturze poniżej 10°C (chłodziarki w pomieszczeniu magazynowym) nie dłużej niż 14 dni.

Zgodnie z informacją telefoniczną w roku 2010 przekazano ogółem 438,0 kg w tym 18 01 02* - 261,5 kg, 18 01 03* - 176,5 kg.

W związku z wejściem w życie rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 30 lipca 2010r. w sprawie szczegółowego sposobu postępowania z odpadami medycznymi (Dz. U. Nr 139, poz. 940) do wytwarzających wystosowano wystąpienia lub wydawano zalecenia dotyczące:

- niezwłocznego dostosowania sposobu postępowania z wytwarzanymi odpadami medycznymi oraz ich magazynowania do zapisów zawartych w wyżej wymienionym rozporządzeniu,
- uwzględnienia zmian dotyczących czasu przechowywania poszczególnych grup odpadów, szczególnie o kodzie 18 01 02*,
- niezwłocznego dostosowania posiadanych procedur postępowania z odpadami medycznymi do aktualnie obowiązującego rozporządzenia.

Ponadto zalecono na podstawie §6 ust. 4 wyżej wymienionego rozporządzenia prowadzenie zapisów z zabiegów mycia i dezynfekcji miejsca magazynowania oraz pojemników służących do gromadzenia odpadów medycznych każdorazowo po ich usunięciu (data, użyty środek dezynfekcyjny, stężenie roztworu roboczego, podpis osoby wykonującej czynność).

Gestorzy większości obiektów złożyli zbiorcze informacje o rodzaju i ilości wytworzonych odpadów do Urzędu Marszałkowskiego, pozostałym przypomniano o konieczności ich składania.

Nie stwierdzono nieprawidłowości sanitarno – higienicznych.

5. Hotele, motele, obiekty wczasowo – turystyczne i inne obiekty użyteczności publicznej.

W roku 2010 Państwowa Powiatowa Inspekcja Sanitarna w Lipnie skontrolowała ogółem 216 obiektów użyteczności publicznej (122 obiekty w mieście, 94 na wsi). Przeprowadzono 372 kontrole na 264 planowanych. Większa liczba przeprowadzonych kontroli niż planowanych wynikała głównie z kontroli obiektów nieewidencjonowanych, nowo otwartych, rekontroli itp.

Powyższe liczby nie obejmują zakładów opieki zdrowotnej, urządzeń wodociągowych oraz środków transportu publicznego.

Baza noclegowa

Hotele:

Wg ewidencji 1 hotel na wsi - Zajazd „KAMA KOWALSKI” M. Kowalska Rumunki Skępskie gm. Skępe uzyskał kategoryzację na hotel trzygwiazdkowy decyzją z dnia 23.01.2004r.

W roku sprawozdawczym odnowiono wnętrze hotelu m.in. wymieniono na nowe wykładziny podłogowe oraz część wyposażenia a także przeprowadzono gruntowny remont malarski obiektu.

Hotel zapewnia wysoki standard świadczonych usług. Dotyczy to zarówno stanu pokoi mieszkalnych, zaplecza sanitarnego jak i wyposażenia oraz otoczenia obiektu. W wyniku kontroli nie stwierdzono żadnych uchybień w w/w obiekcie.

Pola biwakowe:

W roku sprawozdawczym nie skontrolowano 1 obiektu – Pole biwakowe w Radziochach, gm. Skępe – Jezioro Sarnowskie – właściciel zgłosił, że w sezonie 2010 teren pola biwakowego nie będzie ogólnodostępny (z przedmiotowego terenu korzystali jedynie uczestnicy zorganizowanych obozów harcerskich - nadzór sekcja N.HD we współpracy z N.HK – ujęto w innych obiektach).

Zgodnie z zawartą w roku 2008 umową Pole Biwakowe Gminy Wielgie w Teodorowie, przy Jeziorze Orłowskim dzierżawione było przez prywatną firmę.

W sezonie letnim zapewniono kontener sanitarny (ubikacje ogólnodostępne, prysznic, umywalnia). Wyznaczono na stałe miejsca na ogniska, zapewniono dwa boiska do siatkówki plażowej oraz prowizorycznie ogrodzono teren pola biwakowego. W skontrolowanym obiekcie nie stwierdzono uchybień sanitarno-porządkowych.

Inne obiekty, w których świadczone są usługi hotelarskie:

Zdjęto z ewidencji 2 obiekty:

- Pokoje Hotelowe Lipno, ul. Włocławska
- Dworek Szkoleniowy przy DPS w Nowej Wsi, gm. Wielgie (obiekt przekazany pod nadzór WSSE w Bydgoszczy)

Ujęto w ewidencji 3 nowe obiekty (1 w mieście, 2 na wsi)

- Zajazd „MIHAŁUFKA” w Skępem – dysponujący 13 pokojami 2 - osobowymi z własnymi węzłami sanitarnymi.
- Usługi Noclegowe przy Stacji Paliw w Kamieniu Kotowym, gm. Tłuchowo – obiekt dysponuje 6 pokojami 1, 2 i 3 osobowymi z własnymi węzłami sanitarnymi. W ustalonym terminie zapewniono prawidłowo wyposażone pomieszczenie porządkowe, magazyn czystej bielizny i pościeli oraz odpowiednie warunki prania i suszenia pościeli i bielizny.
- Usługi Agroturystyczne w Trzebiegoszczu, gm. Lipno – obiekt dysponuje 3 pokojami z własnymi węzłami sanitarnymi.

Wszystkie ujęte w ewidencji obiekty w roku sprawozdawczym zostały skontrolowane.

Przeprowadzono 33 kontrole w tej grupie obiektów.

W maju 2010r. z obiektu „Hotel Korona” Lipno, ul. Bulwarna 1, pobrano wodę ciepłą do badań bakteriologicznych 5 próbek – nie wykryto *Legionella* sp. w 100ml wody.

W Ośrodku Wypoczynkowym „JAWOR” w Skępem odnowiono elewację i wnętrza wszystkich domków murowanych, sanitariatów a także wnętrza części domków drewnianych (m. in. wymieniono wykładziny podłogowe i powiększono parking dla samochodów). Ponadto w obiekcie zorganizowane były dwa place zabaw dla dzieci, z 1 piaskownicą. Zgodnie z ustaleniami wymieniano piasek przed i w trakcie sezonu letniego.

W Ośrodku Rekreacyjno – Wypoczynkowym w Sikorzu, gm. Chrostkowo przeprowadzono dodatkową kontrolę w związku z doniesieniem dotyczącym m.in. nieprawidłowego usuwania nieczystości płynnych. W wyniku kontroli nie stwierdzono żadnych nieprawidłowości, w tym również dotyczących usuwania nieczystości płynnych z terenu ośrodka (doniesienie nie potwierdziło się).

W skontrolowanych obiektach nie stwierdzono uchybień sanitarno – porządkowych. Baza noclegowa – sezonowa i całoroczna zapewnia w większości wysoki standard świadczonych usług.

Baseny kąpielowe-kryte

W roku sprawozdawczym przeprowadzono 7 kontroli i pobrano 20 próbek wody do badań laboratoryjnych z 2 niecek basenowych Krytej Pływalni w Lipnie.

Wprowadzono zmianę w stosowanym środku dezynfekcyjnym zamiast podchlorynu wapnia dozowany jest podchloryn sodu.

Kontrola sanitarna obiektu przeprowadzona w miesiącu marcu wykazała uchybienia sanitarno – techniczne dotyczące głównie niewłaściwego stanu ścian i sufitów w niektórych pomieszczeniach (zacieki, odpryski). W związku z powyższym wydano decyzję administracyjną nakazującą usunięcie nieprawidłowości w terminie do dnia 115.05.2010r. oraz obciążono kosztami kontroli gestora obiektu. Kontrola sprawdzająca potwierdziła wykonanie obowiązków zgodnie z ustalonym terminem.

W 5 próbkach wody pobranych w czerwcu, z niecek basenowych stwierdzono ogólną liczbę mikroorganizmów w 36+2⁰C po 48 godz. ponad 300 jtk. Z gestorem obiektu ustalono, że zostaną podjęte niezwłocznie działania mające na celu poprawę jakości wody. Kontrolne badania mikrobiologiczne pobrane w ramach kontroli wewnętrznej potwierdziły poprawę jakości wody (liczba mikroorganizmów w 36+2⁰C po 48 godz. 1 – 80 jtk).

W terminie od 19 lipca do 31 sierpnia basen był nie czynny (przerwa letnia).

We wrześniu analizy kolejnych próbek wody pobranych w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego wykazały podwyższenie poziomu utlenialności (7,4 mg/l) i jonu amonowego (1,18 – 2,7 mg/l). Ze względu na fakt, iż woda dopływająca do basenu z wodociągu publicznego Lipno nie wykazywała przekroczeń tych parametrów, świadczyło to o zanieczyszczeniu wody w nieckach basenowych. Wystosowano wystąpienie zalecając podjęcie stosownych działań mających na celu poprawę jakości wody oraz ustalono termin przedstawienia kontrolnych wyników badań w zakresie podwyższonych parametrów. Zarządzający obiektem przedstawił pozytywne wyniki badania wody pobranej w dniu 18.10.2010r.

W październiku użytkownik basenu poinformował anonimowo o znacznym obniżeniu temperatury wody w niecce sportowej. Na spotkaniu z Dyrektorem MOSiR uzyskano informacje, że temperatura wody nie uległa zmianie i utrzymuje się w granicach 26 – 27 °C w niecce sportowej. Dyrektor MOSiR poinformował również, że zapisy pomiaru temperatury na tablicy świetlnej są ustawiane ręcznie, a posiadane termometry do pomiarów temperatury wody i powietrza wymagają wymiany. Ustalono, że w ciągu 3 tygodni (tj. do ok. 15.11.2010r.) zostaną zakupione nowe termometry. Ponadto uzgodniono, że pracownik PPIS w Lipnie dokona pomiarów temperatury wody i powietrza w Krytej Pływalni w Lipnie, w 3 różnych dniach tygodnia. Zmierzone temperatury porównywano z zapisami na tablicy świetlnej umieszczonej w hali niecki sportowej.

Analiza wyników pozwoliła stwierdzić, że w większości przypadków wskazania na tablicy świetlnej były niezgodne z faktycznymi (zawyżone nawet do 2,3 °C) i wprowadzały w błąd użytkowników. Każdorazowo w trakcie pomiarów pracownik PPIS w Lipnie zalecał niezwłocznie poprawić wskazania na tablicy świetlnej.

Ponadto stwierdzane temperatury były w dużym stopniu (dotyczy przede wszystkim temperatury powietrza) niezgodne z „Wymaganiami sanitarno – higienicznymi dla krytych pływalni” Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej, Departament Zdrowia Publicznego z grudnia 1998r. - 26 – 28 °C (stwierdzone temperatury 25,9 – 29,1 °C), natomiast powietrza w hali powinno być 1 – 2 °C powyżej temperatury wody w basenie (stwierdzone temperatury nawet ok. 4 °C niższe od temperatury wody).

Pomimo wcześniejszych ustaleń do dnia 16.11.2010r. nie zakupiono termometrów oraz dyrekcja nie wniosła żadnych wyjaśnień dotyczących kłopotów z utrzymaniem właściwej temperatury.

Mając na uwadze powyższe informacje, a także zdrowie użytkowników wystosowano wystąpienie, w którym zalecono podjęcie niezwłocznych działań mających na celu

zapewnienie właściwych temperatur wody i powietrza w Krytej Pływalni w Lipnie ustalając termin powiadomienia o wykonaniu do dnia 5 grudnia 2010r.

Kontrola obiektu przeprowadzona w dniu 07.12.2010r. wykazała nieprawidłowości:

- w magazynie sprzętu do nauki pływania brak kratki wentylacyjnej, zniszczone ściany i sufit (zawilgocenia i zagrzybienia, częściowo popękane ściany z odpryskami farby), odpryski farby na półkach, sprzęcie i podłodze;
- brak termometrów do pomiaru temperatury powietrza i wody w nieckach a wskazania na tablicy świetlnej niezgodne z rzeczywistością.
- brudne powierzchnie wokół niecek basenowych m.in. podłogi, zażółcone kratki odpływowe;
- część krutek wentylacyjnych brudnych;
- zgromadzone materiały budowlane w pierwszym pomieszczeniu przy wejściu technicznym;

W związku z powyższym nałożono na Dyrektora MOSiR mandat karny w wysokości 100,00 zł., obciążono kosztami kontroli oraz wszczęto postępowanie administracyjne. Dodatkowo wydano zalecenia dot. posiadania do wglądu w obiekcie procedury postępowania w celu zapobiegania namnażania się bakterii Legionella w ciepłej wodzie wodociągowej oraz podjęcia działań i wykonania badań kontrolnych poziomu utlenialności i jonu amonowego w związku ze stwierdzonym zawyżonym poziomem chloru związanego.

Kontrola sprawdzająca potwierdziła usunięcie większości nieprawidłowości w związku z powyższym umorzono wszczęte postępowanie administracyjne. Ponadto ustalono z dyrekcją obiektu, że w okresie przerwy w funkcjonowaniu Krytej Pływalni w dniach 23 – 26.12.2010r. zostanie wymieniona część wody w nieckach basenowych a badania kontrolne poziomu utlenialności i jonu amonowego zostaną przeprowadzone w miesiącu styczniu 2011r. Dodatkowo do dnia 31.01.2011r. zaplanowano remont malarski magazynu sprzętu do nauki pływania.

Zakłady fryzjerskie

Ogółem w ewidencji 38 obiektów (28 w mieście i 10 na wsi)

Ogółem przeprowadzono 77 kontroli.

W okresie sprawozdawczym w tej grupie obiektów wystawiono ogółem 2 decyzje umarzające wszczęte postępowania w sprawie stwierdzonych nieprawidłowości

i 2 decyzje ustalające wysokość opłaty. Nie wystawiano decyzji merytorycznych na poprawę stanu sanitarno – technicznego, zamykających, nie nakładano mandatów ani grzywien.

Żadnego obiektu nie oceniono jako zakładu fryzjerskiego ze złym stanem sanitarno – technicznym.

W trakcie kontroli 2 zakładów fryzjerskich w mieście stwierdzono m.in.: zawilgocone i zagrzybione powierzchnie sufitów w niektórych pomieszczeniach. Wszczęto postępowania administracyjne dotyczące usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości i obciążono kosztami kontroli właścicielki obiektów (2 decyzje płatnicze). Kontrole sprawdzające potwierdziły usunięcie nieprawidłowości. W związku z powyższym umorzono wszczęte postępowania administracyjne (2 decyzje umarzające).

W trakcie kontroli stwierdzono, że zgodnie z zaleceniami PPIS w Lipnie we wszystkich kontrolowanych zakładach opracowano procedury postępowania w przypadku naruszenia ciągłości tkanek u klienta.

Wszystkie obiekty posiadają toalety, w 3 przypadkach toalety dostępne są z ogólnej komunikacji i zlokalizowane w niewielkiej odległości od zakładu.

Wszystkie obiekty tej grupy spełniają wymagania obowiązujących przepisów prawa.

Zakłady kosmetyczne:

Ogółem w ewidencji 7 obiektów w mieście.

Wszystkie obiekty tej grupy są w dobrym stanie sanitarno – higienicznym.

Narzędzia wielokrotnego użytku stosowane w kosmetyce są dezynfekowane i myte w zakładzie. Narzędzia mogące naruszać ciągłość tkanki przekazywane są zgodnie z umowami do sterylizacji w autoklawach do obiektów służby zdrowia. Transport czystych jak i sterylnych narzędzi odbywa się w szczelnych pojemnikach.

Na podstawie przeprowadzonych kontroli stwierdzono, że wszystkie obiekty posiadają instrukcje postępowania z odpadami oraz umowy na transport i unieszkodliwianie odpadów, które mogły ulec zanieczyszczeniu krwią lub wydzielinami, z firmami uprawnionymi.

Wszystkie obiekty są podłączone do instalacji wodociągowej i posiadają toalety, w 3 przypadkach toalety dostępne są z ogólnej komunikacji i zlokalizowane w niewielkiej odległości od zakładu.

Odpady gromadzone są w zamykanych, szczelnych pojemnikach o nienasiąkliwych ścianach.

W obiektach tej grupy nie stwierdzono uchybień sanitarno – higienicznych.

Zakłady odnowy biologicznej:

Ogółem w ewidencji 8 obiektów (6 w mieście, 2 na wsi).

Wszystkie obiekty skontrolowano. Przeprowadzono 16 kontroli w tej grupie obiektów.

Nie wydano decyzji. Mandatów i grzywnien nie nakładano.

Nie stwierdzono uchybień dotyczących stanu higienicznego czystości w skontrolowanych obiektach.

Inne zakłady, w których są świadczone łącznie więcej niż jedna z usług fryzjerskie, kosmetyczne, odnowy biologicznej, tatuażu:

Ogółem w ewidencji 15 obiektów (w tym 11 w mieście i 4 na wsi).

Wszystkie obiekty zostały skontrolowane, przeprowadzono ogółem 31 kontroli.

W okresie sprawozdawczym w tej grupie obiektów wystawiono 1 decyzję umarzającą wszczęte postępowanie w sprawie stwierdzonych nieprawidłowości oraz 1 decyzję ustalającą wysokość opłaty. Nie wystawiano decyzji merytorycznych na poprawę stanu sanitarno – technicznego, zamykających. Nie nakładano mandatów i grzywnien.

Wszystkie obiekty tej grupy są w dobrym stanie sanitarno – higienicznym, charakteryzują się bardzo estetycznym wykończeniem i oferują szeroki zakres usług.

Stan techniczny i funkcjonalny tych obiektów jest dostosowany do wymogów aktualnie obowiązującego rozporządzenia.

Narzędzia wielokrotnego użytku stosowane w kosmetyce są dezynfekowane i myte w zakładzie. Narzędzia mogące naruszać ciągłość tkanki przekazywane są zgodnie z umowami do sterylizacji w autoklawach do obiektów służby zdrowia. Transport czystych jak i sterylnych narzędzi odbywa się w szczelnych pojemnikach.

W jednym obiekcie stwierdzono brak aktualnych badań lekarskich osoby prowadzącej działalność w zakresie kosmetyki i solarium. W związku z powyższym wszczęto postępowanie administracyjne dotyczące usunięcia stwierdzonej nieprawidłowości i obciążono kosztami kontroli właścicielkę zakładu (decyzja płatnicza). W związku z przedstawieniem do wglądu książeczki do celów sanitarno – epidemiologicznych z aktualnym wpisem badań lekarskich - wszczęto postępowanie administracyjne zostało umorzone (decyzja umarzająca).

W pozostałych obiektach nie stwierdzono uchybień sanitarno – higienicznych.

Dworce autobusowe :

Zgodnie z ewidencją 4 obiekty, wszystkie skontrolowano.

W minionym roku skontrolowano wszystkie obiekty. Przeprowadzono 5 kontroli.

W dwóch obiektach poprawiono stan techniczny: Dworzec PKS Skępe (m.in. zmiana pokrycia dachowego, remont malarski obiektu) i Dworzec PKS Lipno (m.in. malowanie poczekalni, wyrównanie nieutwardzonej części placu postojowego autobusów).

W pozostałych skontrolowanych obiektach stan sanitarno – techniczny oraz porządkowy nie budził zastrzeżeń.

Tereny rekreacyjne :

wg ewidencji 13 obiektów: 11 placów zabaw, 2 parki

Wszystkie obiekty skontrolowano. Łącznie przeprowadzono 26 kontroli.

Place zabaw – skontrolowano wszystkie objęte nadzorem ogólnodostępne place zabaw z piaskownicami. Przeprowadzono ogółem 24 kontrole.

W roku sprawozdawczym w niektórych obiektach odnowiono urządzenia zabawowe, ogrodzenia oraz we wszystkich systematycznie wymieniano piasek w piaskownicach. Nie stwierdzono uchybień sanitarno – higienicznych.

W ramach bieżącego nadzoru sanitarnego pobrano 2 próbki piasku do badań laboratoryjnych z 2 wyznaczonych piaskownic – nie stwierdzono obecności drobnoustrojów chorobotwórczych.

W 2010 roku skontrolowano również dwa parki (w miastach) – nie stwierdzono nieprawidłowości.

*** Inne obiekty ewidencjonowane:**

Grupę tę stanowią ewidencjonowane obiekty objęte stałym nadzorem sanitarnym.

W ewidencji ujętych jest 87 obiektów w tym: 38 w miastach i 49 na wsiach.

Skontrolowano ogółem 57 obiektów w tym: 25 w miastach i 32 na wsiach.

Przeprowadzono 68 kontroli.

Obiekty tej grupy są bardzo zróżnicowane pod względem pełnionych funkcji.

Żadnego z obiektu tej grupy nie oceniono jako zły pod względem sanitarnym i technicznym:

Obiekty kulturalno – widowiskowe:

W ewidencji 19 obiektów. Zaliczamy do nich: Kino, Biblioteki Publiczne, Domy Kultury, Dyskoteki.

Skontrolowano 13 obiektów. Przeprowadzono łącznie 16 kontroli

Ośrodek Kultury Gminy Lipno w Wichowie:

W trakcie czynności kontrolnych w grudniu 2009r stwierdzono bardzo zniszczone schody wejściowe do budynku. W styczniu 2010r. wydano decyzję administracyjną z terminem usunięcia nieprawidłowości do 30.06.2010r. (nieprawidłowości zostały wykonane zgodnie z ustalonym terminem).

Dyskoteka „SAMBA” Wildno, gm. Chrostkowo:

W wyniku kontroli obiektu, przeprowadzonej w październiku 2010r. stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- uszkodzona armatura przy umywalce i pisuarze w WC męskim;
- brak możliwości kontroli jednej kabiny ustępowej w WC damskim (brak klamki, zamknięte drzwi);
- brak mydła w płynie, ręczników jednorazowych bądź suszarek w WC ogólnodostępnych; a papier toaletowy przechowywany w przypadkowych miejscach (brak podajników);
- brudne kratki ściekowe i podłogi w WC ogólnodostępnych i sali tanecznej;
- brak możliwości kontroli pomieszczenia i wyposażenia składzika porządkowego (brak światła, pomieszczenie zapełnione przypadkowymi przedmiotami);
- brak środków czyszcząco – dezynfekujących i właściwego sprzętu porządkowego.

W związku z powyższym zarządzający obiektem otrzymał mandat karny w wysokości 300,00 zł i obciążono kosztami kwestionowanej kontroli (decyzja opłaty) właścicielkę obiektu. Uchybienia zostały usunięte niezwłocznie. Wszczęte postępowanie w sprawie stwierdzonych nieprawidłowości zostało umorzone.

W roku sprawozdawczym nie stwierdzono pogorszenia stanu ani uchybień w utrzymaniu czystości i porządku pozostałych skontrolowanych obiektów kulturalno - widowiskowych.

Większość domów kultury zostało rozbudowanych i gruntownie zmodernizowanych. Poprawiono warunki sanitarno – higieniczne (dot. głównie zapleczy sanitarnych). Samorzady wykonały wyżej wymienione prace dzięki pozyskanym środkom ze źródeł zewnętrznych.

Obiekty sportowe:

Zaliczamy do nich: Stadiony, *Kompleksy sportowe „Moje boisko ORLIK 2012”*

Wszystkie obiekty skontrolowano. Przeprowadzono 11 kontroli w obiektach sportowych.

W roku sprawozdawczym oddano do użytkowania nowo wybudowane trybuny dla kibiców na stadionie w Dobrzyniu n. Wisłą. Planowany jest remont całego obiektu.

Stadion Miejski w Lipnie

W wyniku kontroli sanitarnej w 2009r stwierdzono nieprawidłowości dotyczące m.in.: w starym budynku przy stadionie (dot. WC, szatni i ciągów komunikacyjnych): zniszczone z odpadającą farbą i ubytkami tynku ściany, zniszczone drzwi i ościeżnice, ubytki i nieszczelności w posadzkach, brak wydzielonego i prawidłowo wyposażonego pomieszczenia porządkowego – wydano decyzję administracyjną z terminem wykonania – do 31.12.2009r. Na wniosek nowego dyrektora obiektu PPIS w Lipnie dwukrotnie zmieniał termin wykonania zaleceń (2 decyzje zmieniająca). W maju 2010r. stwierdzono wykonanie wszystkich stwierdzonych nieprawidłowości.

Kompleksy sportowe „Moje boisko ORLIK 2012”

W styczniu 2010r. przekazano pod nadzór WSSE w Bydgoszczy Kompleks Sportowy „Moje Boisko ORLIK 2012” Lipno, ul. Traugutta.

W minionym roku oddano do użytkowania 4 nowe kompleksy „ORLIK 2012” wykonane zgodnie z projektami. W żadnym z projektów budynków sanitarno – szatniowych nie uwzględniono pomieszczenia do sprzętu porządkowego oraz miejsca poboru wody do sprzątania i mycia używanego sprzętu. Zgodnie z zaleceniami, w miarę możliwości, dostosowano w wyżej wymienionym zakresie przedmiotowe objekty.

Targowiska

W ewidencji 4 objekty . Wszystkie objekty skontrolowano – przeprowadzono 6 kontroli.

Targowisko gminne w Złotopolu, gm. Lipno

W kwietniu 2010r. na podstawie kontroli stwierdzono - w ogólnodostępnym WC i pomieszczeniach pomocniczych zniszczone ściany i podłogi. Obciążono kosztami kontroli właściciela obiektu i wydano decyzję administracyjną. Nieprawidłowości zostały usunięte w terminie ustalonym w decyzji.

Apteki i punkty apteczne:

W ewidencji 30 obiektów. Skontrolowano 18 obiektów tej grupy – przeprowadzono 21 kontroli.

Punkt sprzedaży ziół w Rumunkach Witkowskich, gm. Wielgie

W trakcie czynności kontrolnych stwierdzono zniszczone i zawilgocone pomieszczenia magazynowania i sprzedaży ziół. Stwierdzono również brak do wglądu aktualnych badań lekarskich sprzedawcy i brak apteczki I pomocy.

Obciążono kosztami kontroli właściciela obiektu. Wszczęto postępowanie administracyjne w celu wyegzekwowania usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości. W terminie wszczęcia postępowania właściciel poinformował o usunięciu nieprawidłowości co potwierdzono kontrolą sanitarną. Wszczęte postępowanie umorzono.

W pozostałych 14 skontrolowanych obiektach (6 w miastach i 8 na wsiach) nie stwierdzono uchybień higieniczno – sanitarnych i technicznych – przeprowadzono 14 kontroli.

*** Inne obiekty nie ewidencjonowane.**

Stosownie do potrzeb terenu przeprowadzono 31 kontroli.

- 20 kontroli związanych z nadzorowaniem przeprowadzania ekshumacji, przeniesienia lub przewozu zwłok – 19 decyzji, 1 zgodnie z Postanowieniem Prokuratury w Lipnie;
- 2 kontrole obozów harcerskich w ramach współpracy z Higieną Dzieci i Młodzieży,
- 3 kontrole koloni harcerskich w ramach współpracy z Higieną Dzieci i Młodzieży oraz policją,
- 3 kontrole obiektów przed rozpoczęciem użytkowania,
- 2 wizje posesji w związku z wniesionymi doniesieniami mieszkańców (uciążliwości dot. hodowli gołębi oraz spalania odzieży używanej nie zostały potwierdzone),
- 1 wizję terenów powodziowych Gminy Bobrowniki.

W skontrolowanych obiektach nie stwierdzono uchybień higieniczno – sanitarnych i technicznych.

6. Stan sanitarno – techniczny obiektów służby zdrowia.

Ocenę opracowano na podstawie wyników kontroli przeprowadzonych w zakładach opieki zdrowotnej przez pracowników Sekcji Nadzoru Nad Obiektami Komunalnymi, Nadzoru Przeciwepidemicznego w roku 2010.

Ogółem skontrolowano 78 obiektów niepublicznych na 92 objętych ewidencją – brak w ewidencji obiektów publicznych.

W 2010r. zdjęto z ewidencji 8 obiektów 1 publiczny i 7 niepublicznych.

Ujęto w ewidencji 3 nowe obiekty niepubliczne w mieście:

- *zakłady rehabilitacji leczniczej* – NZOZ „WITA” – Gabinet Rehabilitacyjny w Skępem;
- *inne zakłady opieki zdrowotnej* – NZOZ „ULA – MED” Lipno;
- *Inne obiekty świadczące usługi medyczne* – Gabinet Pielęgniarki Zakładowej, Lipno

W roku sprawozdawczym żaden z obiektów skontrolowanych nie został oceniony jako zły pod względem sanitarnym czy technicznym.

2 obiekty, które w roku 2009 zostały ocenione jako obiekty ze złym stanem sanitarnym w tym 2 jako obiekty ze złym stanem technicznym z dniem 04.01.2010r. przekazano pod nadzór Wojewódzkiej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Bydgoszczy .

Przeprowadzono łącznie 171 kontroli (w tym: 84 – N.HK, 87 – N.EP) w obiektach niepublicznych.

Wydano 2 (N.HK) decyzje administracyjne – umarzające wszczęte postępowanie administracyjne w sprawie stwierdzonych nieprawidłowości oraz 8 decyzji płatniczych, dotyczących kwestionowanych kontroli a także wydawanych opinii sanitarnych.

Ponadto wydano również 12 postanowień i wystosowano 2 wystąpienia.

W roku 2010 nie nakładano mandatów i grzywien.

SZPITALE

Według ewidencji 1 obiekt niepubliczny

1. Szpital Położniczo – Ginekologiczny Niepublicznego Zakładu Usług Medycznych „BRA-MED” w Lipnie

Z dniem 04.01.2010r. przekazano pod nadzór Wojewódzkiej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Bydgoszczy - SZPITAL LIPNO Sp. z o. o. w związku z powyższym zdjęto z ewidencji PSSE Lipno następujące obiekty niepubliczne:

1. Szpital Lipno Sp. z o. o. z siedzibą w Lipnie, ul. Nieszawska 6:

- Szpital, Lipno ul. Nieszawska
- Szpital Psychiatryczny, Lipno ul. 11 Listopada
- Przychodnia Rejonowa, Lipno, ul. Nieszawska
- Poradnia Zdrowia Psychicznego, Lipno, ul. 11 Listopada
- Poradnia Położniczo – Ginekologiczna, Dobrzyń n. Wisłą, ul. Służba Polsce
- Poradnia Położniczo – Ginekologiczna, Tłuchowo, ul. Szkolna

a). Stan techniczny i funkcjonalny

Szpital Położniczo – Ginekologiczny NZUM „BRA-MED” w Lipnie

Stan sanitarno – techniczny całego obiektu a także wyposażenia był prawidłowy.

Obiekt nie posiada opracowanego programu dostosowawczego do rozporządzenie Ministra Zdrowia. W 2010r. nie przeprowadzano żadnych prac modernizacyjnych.

Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie wentylacji pomieszczeń i klimatyzacji sali operacyjnej (wymianę filtrów i czyszczenie klimatyzacji przeprowadzono w listopadzie 2009r.- dokumenty do wglądu w obiekcie).

Stanowiska mycia rąk w gabinetach diagnostyczno – zabiegowych wyposażone są w armaturę uruchamianą bez kontaktu z dłonią.

Wszystkie pokoje łóżkowe wyposażone są w umywalki z wodą bieżącą ciepłą i zimną, dozowniki z mydłem płynnym, zasobniki z ręcznikami jednorazowymi. Zapewniona jest możliwość dezynfekcji rąk personelu.

Płyny dezynfekcyjne przygotowywane są w myjni operacyjnej zgodnie z zaleceniami producenta.

Zaopatrzenie w sprzęt jednorazowego użytku, materiały opatrunkowe i bieliznę szpitalną było wystarczające.

W dużej mierze do obsługi pacjentek wykorzystuje się sprzęt jednokrotnego użycia.

Sprzęt medyczny wielokrotnego użytku poddawany jest obróbce wstępnej (mycie i dezynfekcja) oraz pakietowany. Natomiast sterylizacja tych narzędzi odbywa się w Sterylizatorni Szpitala Wojewódzkiego we Włocławku. Przechowywanie materiału i sprzętu medycznego sterylnego było prawidłowe, z zachowaniem terminów ważności.

Na podstawie bieżącego nadzoru sanitarnego nie stwierdzono uchybień dotyczących utrzymania czystości i porządku, zaopatrzenia w środki do utrzymania czystości i płyny dezynfekcyjne. Sprzątaniem zajmuje się personel placówki.

W obiekcie są wszystkie wymagane procedury postępowania (obiekt posiada certyfikat jakości w zakresie zarządzania). Brak wydzielonego lądowiska dla helikopterów.

Zakład Opiekuńczo – Leczniczy w Suradówku, gm. Wielgie jest obiektem zapewniającym dobre warunki sanitarno – higieniczne dla pacjentów - posiada certyfikat ISO. Zaplanowane prace dostosowawcze zostały wykonane zgodnie z programem.

W dniu 20.04.2010r. pobrano 5 próbek wody ciepłej do badań laboratoryjnych na obecność *Legionella sp.* z sieci wewnętrznej budynku.

Na podstawie sprawozdania z badań NR L.HK-531-343/N/10 Oddziału Badania Środowiska Komunalnego WSSE w Bydgoszczy we wszystkich 5 próbkach stwierdzono 0 jtk *Legionella sp.*

W wyniku kontroli przeprowadzonej w dniu 29.11.2010r. stwierdzono nieprawidłowości higieniczne:

- brak do wglądu w obiekcie zgody na zmianę użytkowania dodatkowych pomieszczeń mieszkalnych za salą pobytu dziennego na pierwszej kondygnacji budynku, w których zorganizowano 2 pokoje dwuosobowe i 2 pokoje jednoosobowe,
- brak wentylacji grawitacyjnej w dwóch pokojach i korytarzu w zaadoptowanych pomieszczeniach za salą pobytu dziennego na pierwszej kondygnacji budynku,
- w gabinecie zabiegowym na II piętrze brudny sufit oraz zaklejona taśmą i kartonem wentylacja grawitacyjna,
- we wszystkich skontrolowanych pomieszczeniach brudne kratki wentylacyjne,
- uszkodzona armatura prysznicowa w łazience pacjentów na II piętrze,
- przechowywanie zapasu czystej bielizny, środków dezynfekcyjnych i czystościowych bezpośrednio na podłodze,

Dodatkowo wydano zalecenie dotyczące wydzielenia i trwałego oznakowania sprzętu porządkowego w celu zapewnienia rozdziału sprzętu według stref zanieczyszczenia mikrobiologicznego.

Kontrola sprawdzająca przeprowadzona 22.12.2010r. wykazała usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości technicznych (m.in.: zapewniono wentylację

grawitacyjną, wyczyszczono kratki wentylacyjne, wymieniono na nową armaturę prysznicową i wyeliminowano przechowywanie środków i bielizny bezpośrednio na podłodze). Ponadto kierownik zakładu zobowiązał się do przedłożenia PPIS w Lipnie zgody Starosty Lipnowskiego na zmianę sposobu użytkowania pomieszczeń mieszkalnych na pokoje dla pacjentów w terminie do dnia 28.02.2011r.

W związku z powyższym umorzono wszczęte postępowanie administracyjne w sprawie stwierdzonych nieprawidłowości (decyzja umarzająca) i obciążono kosztami kontroli gestora obiektu (decyzja płatnicza).

W obiekcie opracowano i wdrożono wszystkie wymagane procedury sanitarno – higieniczne.

W pełni i na każdym stanowisku stosowane są środki ochrony osobistej odpowiednie do zagrożenia.

Zaopatrzenie w sprzęt jednorazowego użytku, materiały opatrunkowe, środki do utrzymania czystości i bieliznę było wystarczające. Posiadane płyny dezynfekcyjne były dostosowane do potrzeb i w odpowiednich ilościach.

Przychodnie, ośrodki, poradnie.

Ogółem w ewidencji 21 obiektów niepublicznych (11 w mieście i 10 na wsi)

Z dniem 04.01.2010r. przekazano pod nadzór Wojewódzkiej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Bydgoszczy 1 obiekt na wsi – przychodnię publiczną SP ZOZ Rybin w Kikole, Plac Kościuszki 7.

Skontrolowano 21 obiektów. Wszystkie obiekty oceniono jako obiekty dobre.

Przeprowadzono łącznie 68 kontroli (24 N.HK, 44 N.EP).

Wydano 1 (N.HK) decyzję administracyjną – umarzającą wszczęte postępowanie administracyjne w sprawie stwierdzonych nieprawidłowości oraz 4 decyzje płatnicze dotyczących kwestionowanych kontroli a także wydawanych opinii sanitarnych.

Ponadto Sekcja N.HK wydała 7 postanowień dotyczących warunków świadczenia usług medycznych i wystosowała 1 wystąpienie.

6 przychodni niepublicznych posiada certyfikat jakości zarządzania.

W wyniku kontroli sanitarnej przeprowadzonej w dniu 16.03.2010r. w obiekcie NZOZ Zespół Opieki Rodzinnej „Na Złotej Górcie”, Kikół, ul. Złota Górcza 12 stwierdzono:

- brak rozdziału odzieży wierzchniej i ochronnej personelu – przechowywana razem w szafie, w pokoju socjalnym,

- przechowywanie bielizny jednorazowego użytku w przypadkowych miejscach (parapety) bez zabezpieczenia przed zabrudzeniem,
- przechowywanie sprzętu jednorazowego użytku (wzierniki) bezpośrednio na podłodze w nieużywanej ubikacji.

W związku z powyższym obciążono kosztami kontroli gestora obiektu (decyzja płaćnicza).

Wyżej wymienione nieprawidłowości zostały usunięte w ustalonym terminie w związku z tym umorzono wszczęte postępowanie administracyjne (decyzja umarzająca).

W miesiącu sierpniu w trakcie czynności kontrolnych obiektu Gabinet Lekarza Rodzinnego w Łochocinie, gm. Lipno stwierdzono zawilgocenie ścian w pomieszczeniu porządkowym. Personel placówki poinformował, że stan ścian pogorszył się w wyniku weekendowych, ulewnych opadów deszczu. Wystosowano wystąpienie do właściciela obiektu celem poprawy stanu technicznego pomieszczenia porządkowego - przeprowadzono remont malarski całego pomieszczenia porządkowego.

W większości obiektów wykonano konieczne prace mające na celu dostosowanie ich do aktualnie obowiązujących przepisów prawa zgodnie z zatwierdzonymi przez PPIS w Lipnie programami dostosowawczymi (m.in. dostosowano ubikacje dla osób niepełnosprawnych, w gabinetach zabiegowych zamontowano przy umywalkach armatury uruchamiane bez kontaktu z dłonią, zapewniono niskie zlewy i wodę bieżącą ciepłą i zimną w składzikach porządkowych). Możliwość wydłużenia czasu na dostosowanie obiektów spowodowało przełożenie terminów zakończenia tych prac.

W kilku przychodniach wydłużenie czasu na dostosowanie obiektów spowodowało zahamowanie prac remontowych (brak m.in. bezpośredniego połączenia gabinetów ginekologicznych z istniejącymi kabinami higieny osobistej, podjazdów i ubikacji dla osób niepełnosprawnych, w gabinetach zabiegowych przy umywalkach armatury uruchamianej bez kontaktu z dłonią).

W roku sprawozdawczym zakończono rozbudowę i rozpoczęto użytkowanie nowych pomieszczeń NZOZ „WIMED” Lipno, ul. Dębowa 21.

W obiekcie m.in. zwiększono ilość gabinetów, zapewniono windę oraz znacznie powiększono parking dla pacjentów. Uzyskano pozytywną opinię PPIS w Lipnie dotyczącą warunków udzielania świadczeń medycznych w zakresie działów: kinezyterapii, kinezyterapii dla dzieci, fizykoterapii, hydroterapii, masażu leczniczego

i krioterapii. Ponadto uzyskano zgodę PWIS w Bydgoszczy na rozpoczęcie funkcjonowania Pracowni Radiologicznej (Decyzja Nr 263/RTG/10 z dnia 06.07.2010r.).

Również w NZOZ „Remedium” w Skępem zakończono budowę nowej części przychodni, w której zorganizowano pokój socjalny – jadalnię oraz pomieszczenia wydierżawione na niepubliczny zakład rehabilitacji leczniczej (poczekalnia, gabinet rehabilitacyjny, łazienka) zapewniające wysoki standard higieniczny.

Ponadto w 2 przychodniach w Lipnie (NZUM „BRAL-MED” i NZOZ „Lekarze Rodzinni”) przeprowadzono remont malarski wszystkich pomieszczeń, w 1 przychodni powiększono gabinet ginekologiczny (NZOZ „Lekarze Rodzinni”).

W tej grupie obiektów nie stwierdzono nieprawidłowości w utrzymaniu kanałów wentylacyjnych. Były one czyszczone okresowo (w części przychodni wykonano w latach 2008 - 2009r. i zaplanowano na 2010r. - 2011r.) a dokumentacja czyszczenia znajduje się do wglądu w obiektach.

Sprzątaniem pomieszczeń wszystkich obiektów tej grupy zajmuje się personel placówek – brak firm zewnętrznych.

W większości obiektów zapas środków czystościowych i dezynfekcyjnych był prawidłowy.

We wszystkich przychodniach w dużej mierze do obsługi chorych wykorzystuje się sprzęt jednorazowy. W obiektach, w których zakres świadczeń medycznych obejmuje m.in. stomatologię i ginekologię do obsługi chorych wykorzystuje się ze sprzęt wielokrotnego użycia.

Część przychodni posiada autoklawy pozostałe podpisały umowy na sterylizację z NZOZ Szpital Lipno Sp. z o. o.

W skontrolowanych obiektach tej grupy stwierdzono opracowane i wdrożone wszystkie wymagane procedury sanitarno – higieniczne.

Ponadto w pełni i na każdym stanowisku stosowane są środki ochrony osobistej odpowiednie do zagrożenia.

Praktyki lekarskie w tym lekarzy dentyków:

według ewidencji 50 obiektów.

Obiekty tej grupy nie budzą większych zastrzeżeń, gdyż są to obiekty o dobrym stanie sanitarno - technicznym i dostosowane do zakresu udzielanych świadczeń medycznych.

7. Warunki sanitarno - higieniczne środowiska pracy.

Informacje wstępne.

Na terenie nadzorowanym przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Lipnie nadzorem w 2010r. objęto 161 zakładów pracy, w tym skontrolowano 156 obiektów.

Ogółem przeprowadzono 190 kontroli, w tym :

- 143 kontrole zgodnie z harmonogramem nadzoru nad obiektami na 2010r.,
- 21 kontroli poza harmonogramem (tematycznych),
- 23 kontrole sprawdzające wykonanie nałożonych na stronę obowiązków,
- 3 kontrole interwencyjne w związku z powiadomieniem o nieprawidłowościach w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy oraz wprowadzania do obrotu preparatów chemicznych.

Przeprowadzone kontrole w 19 zakładach wykazały nieprawidłowości, w związku z powyższym wydano decyzje nakładające na stronę obowiązek ich usunięcia.

W 1 przypadku na wniosek strony został zmieniony termin wykonania nakazów przeprowadzenia badań środowiskowych.

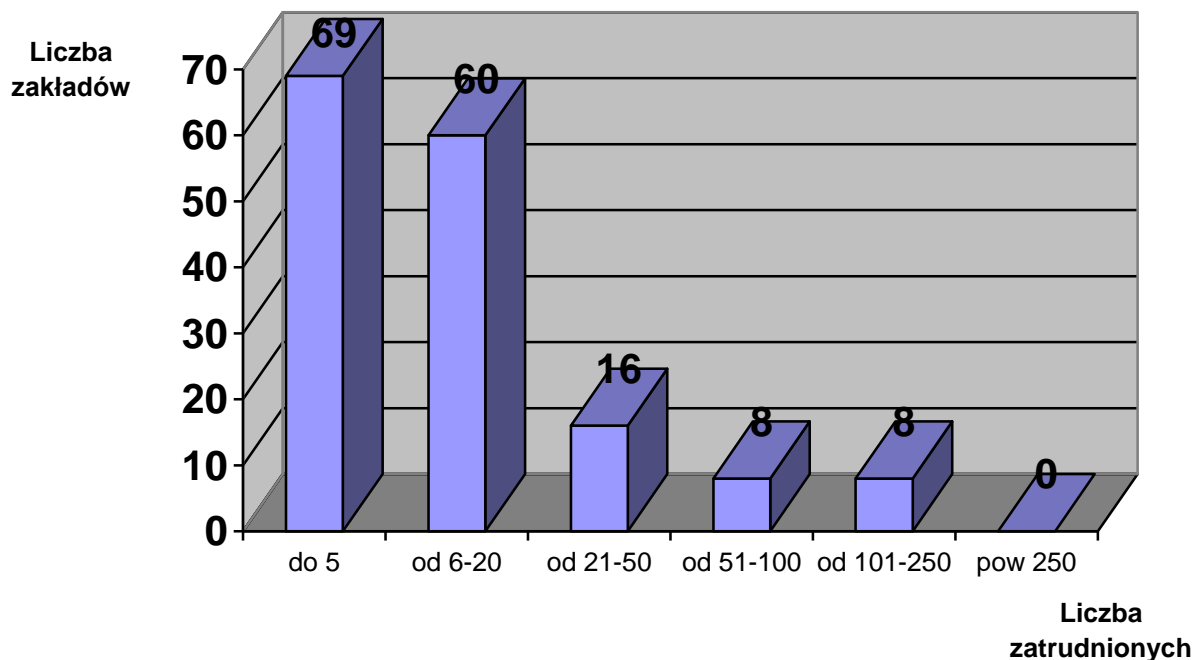
Ogółem wydano 40 decyzji administracyjnych w tym:

- 19 merytorycznych,
- 1 zmieniającą termin wykonania nałożonych na stronę obowiązków,
- 1 dotyczącą braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej,
- 19 płaćniczych.

Ponadto w 1 przedsiębiorstwie na osobę odpowiedzialną nałożono mandat karny w kwocie 100,00 zł za brak oznakowania w języku polskim wprowadzanych do obrotu preparatów chemicznych niebezpiecznych.

1. Struktura zatrudnienia.

Ogółem w nadzorowanych zakładach pracy zatrudnionych było w 2010r. 3076 pracowników.

Zgodnie z przedstawionym powyżej zestawieniem najwięcej jest zakładów małych prowadzonych przez rzemieślników zatrudniających do 5 pracowników oraz od 6 do 20 pracowników. Natomiast dużych zakładów zatrudniających do 250 osób jest tylko 8.

Na terenie powiatu lipnowskiego z pośród ogółu zatrudnionych najwięcej osób pracuje przy produkcji artykułów spożywczych (705), produkcji odzieży (334), produkcji wyrobów metalowych (228), produkcji maszyn i pojazdów (362), w transporcie lądowym (197) oraz w opiece zdrowotnej (158).

W 2010r. objęto nadzorem 6 nowych zakładów pracy, natomiast uległo likwidacji lub było zamkniętych 5 zakładów.

2. Zakres prowadzonych kontroli.

Zgodnie z planem pracy sporządzonym na 2010r. :

- sprawowano nadzór nad warunkami zdrowotnymi środowiska pracy pracowników narażonych na szkodliwe dla zdrowia czynniki fizyczne, chemiczne i biologiczne,
- prowadzono nadzór nad:

- warunkami pracy i wypełnieniem przez pracodawców obowiązków wynikających z oceny ryzyka zawodowego pracowników narażonych na działanie szkodliwych czynników biologicznych w archiwach,
- warunkami pracy pracowników zatrudnionych w narażeniu na hałas i drgania mechaniczne oraz pracowników zatrudnionych w pływalniach krytych w zakresie zagrożeń chemicznych,
- egzekwowaniem przepisów rozporządzenia WE nr 1907/2006 REACH przez podmioty wprowadzające i stosujące niebezpieczne substancje i preparaty chemiczne,
- sprawowano wzmożony nadzór nad prekursorami narkotyków, w ramach realizacji „Krajowego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2006-2010”
- kontynuowano przygotowanie pracodawców pod kątem przestrzegania przepisów i zasad bhp podczas prac usuwania wyrobów zawierających azbest, w ramach realizacji rządowego „Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009 - 2032”.
- przeprowadzano kontrolę w zakresie wprowadzania do obrotu produktów biobójczych pod kątem przestrzegania zakazu stosowania substancji czynnych, które nie mogą wchodzić w skład produktów biobójczych,
- prowadzono i rozpowszechniano promowanie zdrowego stylu życia w miejscu pracy. Zachęcano pracodawców do udziału w Konkursie Dobrych Praktyk w dziedzinie BHP na temat „Bezpieczeństwo eksploatacji maszyn, urządzeń i budynków”.

3. Najczęściej stwierdzane nieprawidłowości w nadzorowanych zakładach pracy.

Przeprowadzone kontrole wykazały nieprawidłowości dotyczące:

- braku aktualnych badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia na stanowiskach pracy oraz braku rejestru ww. czynników w 13 zakładach,
- przekroczenia wartości najwyższych dopuszczalnych natężeń (NDN) hałasu na stanowiskach pracy w 20 zakładach,
- uchybienia w zakresie obrotu i stosowania substancji i preparatów chemicznych m.in. braku lub nieaktualnych kart charakterystyki, niezgodnym z prawem oznakowaniem preparatów chemicznych (w 4 zakładach),

- uchybienia w zakresie wprowadzania do obrotu produktów biobójczych (w 1 zakładzie),
- braku oceny ryzyka zawodowego w 1 zakładzie.

W związku z powyższym Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Lipnie wydał 20 decyzji administracyjnych zobowiązujących pracodawców do usunięcia ww. nieprawidłowości.

4. Zagrożenia dla zdrowia pracowników wynikające ze specyfiki produkcji zakładów działających na terenie powiatu lipnowskiego.

Najczęściej występującym zagrożeniem dla zdrowia pracowników zatrudnionych w zakładach produkcyjnych jest narażenie na szkodliwe działanie hałasu.

W 2010r. przekroczenia najwyższych dopuszczalnych natężeń poziomu hałasu stwierdzono w 20 zakładach. W 2 zakładach wydano decyzję na obniżenie poziomu ekspozycji na hałas do obowiązującej normy co zostało wykonane. W pozostałych 18 zakładach pracy przekroczenia utrzymują się od wielu lat - brak możliwości obniżenia hałasu do obowiązującej normy z powodu specyfiki produkcji oraz stosowanych maszyn tj: prasy, przecinarki, gilotyny, pilarki do cięcia drzew. W tych zakładach opracowany jest program działań organizacyjno-technicznych zmierzających do ograniczenia narażenia na hałas.

Przekroczenie wartości NDS pyłu na stanowiskach pracy wystąpiło tylko w 1 piekarni, jednakże brak jest możliwości obniżenia stężenia pyłu mąki do obowiązującej normy.

Natomiast nie stwierdzono przekroczeń najwyższych dopuszczalnych stężeń czynników chemicznych na stanowiskach pracy w kontrolowanych zakładach.

W 2010r. w porównaniu z rokiem ubiegłym odnotowano nieznaczny wzrost liczby pracowników pracujących w przekroczeniach normatywów higienicznych z 69 pracowników w 2009r. do 78 pracowników w 2010r. Dotyczy to hałasu natomiast narażenie na stężenie pyłu zmniejszyło się z 9 do 3 pracowników a stężenie czynników chemicznych z 2 pracowników do 0.

W ocenie Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Lipnie - wzrost liczby przekroczeń hałasu wynika z faktu, iż nadzorem objęto 6 nowych zakładów pracy, w których przeprowadzono badania na szkodliwe czynniki występujące na stanowiskach pracy między innymi hałas.

5. Nadzór nad czynnikami rakotwórczymi.

W przemyśle, narażenie na czynniki o działaniu rakotwórczym występuje w 3 zakładach :

- przy obróbce drewna twardego dębowego (pył drewna) w zakładzie produkcji mebli,
- przy procesach galwanicznych (tlenek chromu VI) w galwanizerni,
- przy demontażu pokryć dachowych (pył i włókna azbestu) w firmie zajmującej się usuwaniem płyt azbestowo-cementowych z dachów budynków.

Badania środowiskowe przeprowadzane na ww. czynniki rakotwórcze nie wykazały przekroczeń wartości NDS, w związku z powyższymi warunkami pracy są bezpieczne.

W służbie zdrowia narażenie na czynniki o działaniu rakotwórczym występuje u 142 pracowników narażonych na działanie szkodliwych czynników biologicznych (WZW typu B i C) w 12 zakładach opieki zdrowotnej.

6. Nadzór nad substancjami i preparatami chemicznymi.

W 2010r. nadzorem objęto 12 podmiotów wprowadzających do obrotu substancje chemiczne w postaci własnej lub jako składniki w preparatach.

Są to:

- 3 zakłady, które mieszają, konfekcjonują i wprowadzają do obrotu preparaty chemiczne niebezpieczne takie jak : farby, płyny do chłodziw, elektrolit do akumulatorów, olej do lamp oliwnych, odkamieniacz,
- 1 przedsiębiorstwo, które importuje preparaty chemiczne do Polski z Chin i wprowadza do obrotu,
- 8 hurtowni, sklepów chemicznych, które sprzedają preparaty chemiczne konsumentom.

Podczas kontroli w 2 obiektach stwierdzono nieprawidłowości.

W P.P.H. „MARYSIA” w Skępem - brak oznakowania preparatów chemicznych w języku polskim importowanych z Chin. Wydano decyzję oraz nałożono mandat karny w wysokości 100,00 zł. Nieprawidłowości zostały usunięte.

W P.W. „SEDAN - NATURA - FRESCH” w Tłuchowie produkowane preparaty biobójcze na mole nie posiadały pozwolenia na wprowadzanie do obrotu produktów biobójczych. Wydano decyzję na uzyskanie pozwolenia i nie wprowadzanie ww. produktów do obrotu z rygorem natychmiastowej wykonalności.

W 60 zakładach działających na terenie powiatu lipnowskiego stosowane są substancje i preparaty chemiczne niebezpieczne w procesach produkcyjnych, do dezynfekcji, impregnacji drewna, do wykonywania analiz chemicznych.

Nieprawidłowości stwierdzono w 2 zakładach, zostały usunięte bezzwłocznie w związku z powyższym wydano decyzję o umorzeniu postępowania.

7. Postępowanie w sprawie chorób zawodowych.

W 2010r. do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Lipnie wpłynęło 1 zgłoszenie podejrzenia choroby zawodowej. Po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego oraz na podstawie orzeczenia lekarskiego wydanego przez Poradnię Chorób Zawodowych, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Lipnie wydał 1 decyzję o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej.

Wnioski.

1. Stan sanitarny większości kontrolowanych zakładów na terenie działalności Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Lipnie należy uznać za zadowalający.
2. W dalszym ciągu czynnikiem szkodliwym występującym w przekroczeniu normatywu higienicznego jest hałas. Pracownicy narażeni na hałas stosują dobrane ochronniki słuchu natomiast pracodawcy opracowali programy działań organizacyjno - technicznych mające na celu ograniczenie hałasu.
3. Podobnie jak w latach ubiegłych brak występowania chorób zawodowych w zakładach pracy.
4. Obowiązki nakładane na stronę w decyzjach, w związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami stwierdzonymi podczas kontroli są realizowane w terminie (tylko w 1 przypadku strona wystąpiła o przedłużenie terminu wykonania nakazów).
5. Nie stwierdzono nieprawidłowości przy obrocie i stosowaniu prekursorów kat. 2 i 3 oraz produktów biobójczych (tylko w jednym przypadku wydano decyzję dotyczącą wprowadzania produktu biobójczego bez wymaganego pozwolenia).

8. Warunki sanitarne w szkołach i innych placówkach oświatowych – wychowawczych.

Analogicznie do lat ubiegłych działalność Państwowej Inspekcji Sanitarnej w dziedzinie Higieny Dzieci i Młodzieży polegała na dążeniu do tego, aby szkoły i inne placówki oświatowo-wychowawcze zapewniły odpowiedni standard higieniczny dla dzieci i młodzieży oraz kadry pedagogicznej poprzez bieżący nadzór sanitarny ww. placówek.

Od 01.01.2010 r. do 31.12.2010 r. Stanowisko ds. Higieny Dzieci i Młodzieży Powiatowej Stacji Sanitarnej-Epidemiologicznej w Lipnie obejmowało nadzorem sanitarnym 68 placówek stałych oraz 5 placówek sezonowych.

W okresie ferii zimowych 2010 r. na terenie powiatu lipnowskiego nie zorganizowano wycieczki dla dzieci i młodzieży (brak zgłoszeń do PPIS w Lipnie). Latem 2010 r. w powiecie lipnowskim funkcjonowało 5 placówek wycieczki dla dzieci i młodzieży. Były to formy wyjazdowe wycieczki (w tym 2 obozy zorganizowane w obiekcie używanym okazjonalnie do wycieczki oraz 3 obozy harcerskie bez stałej infrastruktury komunalnej).

Wycieczki odbywały się na terenie gminy Skępe. W wycieczki wzięło udział 366 dzieci i młodzieży. Przeprowadzono 6 kontroli sanitarnych w tym 3 wspólne kontrole z przedstawicielami Komendy Powiatowej Policji w Lipnie. W skontrolowanych placówkach nie stwierdzono nieprawidłowości, nie wystawiono mandatów karnych. W trakcie trwania wycieczek nie zgłoszono żadnych skarg, nie było interwencji. Organizatorzy wycieczek zapewнили uczestnikom bezpieczne i higieniczne warunki pobytu.

W 2010 r. przestały funkcjonować następujące placówki:

- Szkoła Podstawowa Filialna w Ostrowitem
- Uchwałą Senatu Uniwersytetu Technologicznego w Bydgoszczy nr 7/326 z dnia 21.IV.2010 r. zlikwidowano Zamiejscowy Ośrodek Dydaktyczny w Skępem.

W 2010r. powstało Niepubliczne Przedszkole w Krojczynie oraz objęto nadzorem sanitarnym Warsztaty Terapii Zajęciowej w Lipnie i Ośrodek Kursów Biblijnych w Teodorowie.

Od 01.01.2010 r. do 31.12.2010 r. przeprowadzono łącznie 190 kontroli sanitarnych. Były to kontrole przeprowadzone zgodnie z harmonogramem kontroli na 2010 rok oraz 1 kontrola interwencyjna i 3 kontrole problemowe. Kontrole problemowe

dotyczyły oceny monitoringu wykorzystania publikacji : „Zasady prawidłowego Żywienia Dzieci i Młodzieży oraz wskazówki dotyczące zdrowego stylu życia”, „Obiady szkolne z uwzględnieniem Zasad Dobrej Praktyki Higienicznej oraz systemu HACCP dla posiłków szkolnych” w codziennej pracy pracowników wylosowanych szkół, prowadzących żywienie uczniów na terenie powiatu lipnowskiego. Skontrolowano 3 szkoły (Szkołę Podstawową w Skępem, Zespół Placówek Oświatowych w Wielgiem i Szkołę Podstawową w Tłuchowie). Opracowanie z przeprowadzonych kontroli przesłano do WSSE w Bydgoszczy. Jak wspomniano powyżej przeprowadzono 1 kontrolę interwencyjną w Szkole Podstawowej w Kikole. Kontrola przeprowadzona została w związku z telefoniczną informacją rodzica dziecka uczęszczającego do ww. placówki, że w szkole tej hodowane są gołębie, w związku z czym u dzieci występują choroby gardła oraz inne choroby. Przeprowadzona kontrola wykazała, że skarga była nieuzasadniona.

W okresie sprawozdawczym w skontrolowanych placówkach oświatowo-wychowawczych uczyło się 9663 dzieci i młodzieży.

W trakcie kontroli zwracano szczególną uwagę na:

- stan sanitarno-higieniczny budynków i pomieszczeń, sal gimnastycznych i zespołów sportowych,
- sprawdzano warunki do utrzymania higieny osobistej uczniów tj. dostęp do bieżącej ciepłej i zimnej wody w sanitariatach, wyposażenie łazienek w mydła w dozownikach, suszarki do rąk lub ręczniki jednorazowe oraz papier toaletowy w kabinach WC,
- wyposażenie placówek w certyfikowane meble szkolne oraz spełnienie wymogów w stosunku do urządzeń i sprzętu sportowego,
- sprawdzano place zabaw funkcjonujące przy szkołach i przedszkolach, ich stan techniczny w tym piaskownice i sposób ich zabezpieczenia przed dostępem zwierząt oraz częstotliwość wymiany piasku,
- sprawdzano sposób sprawowania podstawowej opieki zdrowotnej nad uczniami w szkołach,
- w placówkach, które posiadają na stanie niebezpieczne substancje i preparaty chemiczne niezbędne do realizacji programu lekcji chemii sprawdzano sposób ich przechowywania, daty ważności ww. substancji i preparatów, wyposażenia w apteczki I pomocy, posiadanie aktualnych kart charakterystyki i spis aktualnie

magazynowanych i posiadanych substancji i preparatów chemicznych. W wyniku przeprowadzonych kontroli dokonano oceny dostosowania mebli do wzrostu uczniów i przedszkolaków w 29 placówkach (w 86 oddziałach) – nieprawidłowości nie stwierdzono.

W 19 szkołach (w 183 oddziałach) dokonano higienicznej oceny rozkładów zajęć lekcyjnych – nieprawidłowości nie stwierdzono. Stwierdzono jednak nieuwzględnianie zaleceń w zakresie różnorodności w każdym dniu (tj. w każdym dniu zajęcia z elementami ruchu takie jak wychowanie fizyczne, muzyka, plastyka, technika, godzina wychowawcza) oraz wypoczynku między lekcjami (tj. w wielu szkołach występują przerwy międzylekcyjne 5 minutowe).

W skontrolowanych placówkach nie nałożono mandatu karnego. Nie stwierdzono funkcjonowania budynków nie przystosowanych do potrzeb nauczania i wychowania.

Jednakże w celu poprawy istniejącego stanu sanitarno-technicznego pomieszczeń i budynków oraz bezpieczeństwa uczniów wydano nakazy w formie decyzji administracyjnej w stosunku do 3 placówek.

Nakazy dotyczyły m. in.:

- złego stanu sanitarno-technicznego schodów wejściowych do budynku szkolnego, podłóg, ścian w pomieszczeniach szkoły, stolarki okiennej w sali gimnastycznej rekreacyjno-zastępczej (dot. 2 placówek) – wykonano zgodnie z terminem
- złego stanu technicznego ogrodzenia terenu szkoły – ustalony termin wykonania 01.05.2011 r.
- braku dokumentacji pracowników do celów sanitarno-epidemiologicznych oraz braku apteczki I pomocy – uzupełniono niezwłocznie.

Z lat ubiegłych toczą się postępowania administracyjne w stosunku do 2 placówek:

- 1 gimnazjum (dot. złego stanu sanitarno-technicznego stolarki drzwiowej w pomieszczeniach szkoły)
- 1 placówka zespołu szkół (dot. złego stanu sanitarno-technicznego podłogi w sali gimnastycznej)

Wnioski:

- ▲ W stosunku do 2009 r. poprawie uległa sytuacja w zakresie dostępu do bieżącej ciepłej i zimnej wody (100% placówek posiada dostęp do bieżącej ciepłej i zimnej wody przez cały rok szkolny).

- ▲ Należy w dalszym ciągu zwracać szczególną uwagę na wyposażenie sanitariatów szkolnych w podstawowe środki czystości, suszarki do rąk lub ręczniki jednorazowe i papier toaletowy.
- ▲ Wiele placówek korzysta jeszcze z mebli szkolnych (dot. stolików, krzeseł, szafek, regałów) oraz urządzeń i sprzętu sportowego nie posiadających certyfikatów.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. Nr 6, poz. 69 z 2003 r. § 9.3 z późn. zm.) szkoły i placówki nabywają wyposażenie posiadające odpowiednie atesty lub certyfikaty.

- ▲ Należy pamiętać aby 1 raz przed sezonem i 2 razy w sezonie dokonywać wymiany piasku i odpowiednio zabezpieczać piaskownice przed dostępem zwierząt. Sprawdzać na bieżąco stan techniczny ww. urządzeń na placach zabaw i regulaminy korzystania z ww. placów.
- ▲ W niektórych placówkach szkolnych substancje i preparaty chemiczne niebezpieczne uległy przeterminowaniu. Kontrole wykazały, że zostały one odpowiednio zabezpieczone, a dyrektorzy placówek poinformowali, że substancje te zostaną oddane do utylizacji.
- ▲ Podstawowa opieka zdrowotna nad uczniami w szkołach w powiecie lipnowskim sprawowana jest głównie poza szkołą. Tylko 5 szkół podstawowych (SP Nr 3 w Lipnie, SP Nr 2 w Lipnie, SP Nr 5 W Lipnie, SP w Skępem, SP w Dobrzyniu nad Wisłą) i 4 gimnazja (tj. Prywatne Gimnazjum Nr 1 w Lipnie, Publiczne Gimnazjum Nr 1 w Lipnie, Gimnazjum w Skępem, Publiczne Gimnazjum w Dobrzyniu nad Wisłą) oraz 1 Zespół Placówek Oświatowych w Wielgim korzysta z gabinetu profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej w szkole.
- ▲ Stan techniczny nadzorowanych placówek ulega systematycznej poprawie. Rozbudowano 2 szkoły podstawowe tj. Szkołę Podstawową w Maliszewie i Jastrzębiu. W wyniku rozbudowy powstały nowe sale dydaktyczne oraz zaplecza sanitarne, wyremontowano wszystkie pomieszczenia starej części ww. szkół.
- ▲ Poprawie uległa sytuacja w zakresie warunków do powadzenia zajęć wychowania fizycznego tj. przy Szkołach Podstawowych w Maliszewie i Bobrownikach pobudowano nowe hale sportowe z pełnym zapleczem sanitarnym, natomiast w Szkole Podstawowej w Jastrzębiu pobudowano zaplecze sanitarne i sportowe

tj. przebieralnie umywalnie, WC , natryskownie, pokój nauczycieli wychowania fizycznego, magazynek sportowy.

- ▲ Przeprowadzone w okresie wakacji 2010 r. kontrole dotyczące oceny przygotowania szkół do nowego roku szkolnego 2010/2011 wykazały, że 9 placówkach przeprowadzono remonty generalne polegające m.in. na wymianie na nową stolarki okiennej, drzwiowej, instalacji elektrycznej, remontach sal dydaktycznych, wymianie pokrycia dachowego z azbestowego na blacho- dachówkę w jednej placówce gimnazjum. Wiele placówek przeprowadziło szereg prac remontowych i konserwatorskich o różnych zakresach.

9. Stan sanitarny obiektów żywności, żywienia i przedmiotów użytku .

W 2010 r. pracownicy Sekcji Higieny Żywności Żywienia i Przedmiotów Użytku przeprowadzili 514 kontrole sanitarnych. Kontrole przeprowadzono zgodnie z harmonogramem kontroli na 2010 r. i w sytuacjach zagrożenia zdrowotnego ze strony żywności i przedmiotów użytku. Podczas kontroli zwracano szczególną uwagę na takie zagadnienia jak:

- znakowanie żywności
- higiena sprzedaży żywności nie opakowanej jednostkowo
- higiena osobista i stan zdrowia zatrudnionego personelu
- warunki przechowywania żywności łatwo psującej się
- identyfikowalność surowców i produktów
- legalność pochodzenia mięsa i jego przetworów znajdujących się w sprzedaży
- żywność modyfikowana genetycznie (GMO)
- suplementy diety
- wprowadzanie i przestrzeganie w zakładach produkcji i obrotu żywnością praktyk (GMP, GHP) oraz systemu HACCP zapewniających bezpieczeństwo żywności
- bezpieczeństwo zdrowotne żywności, kosmetyków oraz materiałów i wyrobów kontaktujących się z żywnością
- wprowadzanie do obrotu środków zastępczych tzw. Dopalaczy.

Celem poprawy stanu sanitarno-higienicznego zakładów produkcji i dystrybucji żywności wydano 37 decyzji administracyjnych.

W ramach, prowadzonej przez Inspekcję Sanitarną, urzędowej kontroli i monitoringu żywności, pobrano 132 próbki do badań laboratoryjnych. Niezgodności z przepisami nie stwierdzono.

Charakterystyka stanu sanitarnego ważniejszych grup obiektów żywnościowo- żywieniowych.

Automaty do lodów - sezonową działalność w miesiącach czerwiec - sierpień prowadziło podobnie jak w roku ubiegłym 8 automatów zlokalizowanych w Lipnie, Skępem i Dobrzyniu n/Wisłą. Ich stan sanitarny i techniczny nie budził zastrzeżeń i utrzymywał się na poziomie roku ubiegłego.

Piekarnie i ciastkarnie – nadzorem, podobnie jak w roku poprzednim objętych było 17 obiektów . W 2 piekarniach celem poprawy stanu sanitarnego pomieszczeń i używanego sprzętu produkcyjnego wydano decyzje administracyjne.

W większości przypadków piekarnie są funkcjonalnymi zakładami spełniającymi podstawowe wymogi sanitarne. Ich stan sanitarny i techniczny uległ nieznacznej poprawie w stosunku do roku ubiegłego.

Przetwórnice owocowo - warzywne - stan sanitarno-techniczny 4 istniejących zakładów jest dobry i utrzymywał się na poziomie roku ubiegłego. Zdecydowanie najlepszymi obiektem w tej grupie jest Zamrażalnia Owoców i Warzyw d'aucy Polska w Lipnie, ul. Wojska Polskiego 12A i Zakład Przetwórstwa Owocowo-Warzywnego „Dawtona” w Lipnie, ul. Wojska Polskiego 12. Są to obiekty nowoczesne, funkcjonalne.

Zakłady przemysłu zbożowo – młynarskiego - w 2010 r. działalność podobnie jak w roku poprzednim prowadził 1 młyn w Walentowie i nie budził zastrzeżeń pod względem sanitarno - higienicznym. Jest to mały zakład świadczący usługi dla okolicznych rolników, mający zawartą umowę ze specjalistycznym zakładem zwalczania szkodników zbożowo-mącznych (kontrole sanitarne potwierdziły skuteczność stosowanych zabiegów).

Sklepy - liczba obiektów w tej grupie - 324 zwiększyła się w porównaniu z rokiem ubiegłym o 14. W 2010 r. powstało 6 nowych obiektów, likwidacji uległo 13, głównie wiejskich, małych sklepów. Ze względu na rozbudowy i modernizacje, na sklepy przekwalifikowano 21 obiektów, które wcześniej zaewidencjonowane były jako kioski spożywcze. Stan sanitarno- techniczny większości z 252 skontrolowanych sklepów spożywczych jest zadawalający i ulega systematycznej poprawie, zwłaszcza jeśli chodzi o zaopatrzenie w wodę i urządzenia chłodnicze.

Chociaż wszystkie sklepy posiadają w dostatecznych ilościach urządzenia chłodnicze, to nie zawsze zachowuje się ciągłość łańcucha chłodniczego np. jogurty, paczkowane wędliny przechowywane były na ladzie sprzedaży. Innymi stwierdzanymi nieprawidłowościami i przyczyną wydania 25 decyzji administracyjnych był: brak warunków do przechowywania sprzętu porządkowego, niewłaściwy stan sanitarny ścian, podłóg, zniszczony sprzęt pomocniczy, nie wdrażanie systemów GHP, brak dostatecznej ilości urządzeń chłodniczych. Ze względu na nieprawidłowy, zagrażający zdrowiu konsumentów stan sanitarno-techniczny (obecność gryzoni i ich odchodów, brak warunków do utrzymania higieny sprzedaży, ogólny nieporządek) dokonano przerwania działalności sklepu w Rumunkach Karnkowskich.

Kioski spożywcze – W 2010 r. zaewidencjonowanych było 18 kiosków. Zlikwidowano 1 obiekt, a uruchomiono 3 nowe kioski tzw. sklepiki szkolne. Stan sanitarno-higieniczny tej grupy obiektów jest zadawalający.

Hurtownie spożywcze - w 2010 r. nadzorowano 7 hurtowni spożywczych i 1 magazyn składu celnego, gdzie przechowywane były importowane z Chin substancje pomagające w przetwarzaniu - enzymy gorzelnicze. Stan sanitarno-techniczny hurtowni był dobry i utrzymywał się na poziomie roku ubiegłego.

Obiekty ruchome i tymczasowe - w 2010 r. zaewidencjonowanych było 14 obiektów ruchomych (o 5 więcej jak w roku ubiegłym) - głównie punktów sprzedaży słodczy opakowanych jednostkowo oraz owoców i warzyw na targowiskach. Stan sanitarny tych obiektów nie budził zastrzeżeń.

Środki transportu żywności – w 2010 r. funkcjonowało 16 przedsiębiorstw transportowych (powstały 2 nowe przedsiębiorstwa.). Były to przeważnie zakłady posiadające 1 środek transportu, które zajmowały się przewozem żywności opakowanej jednostkowo i umieszczonej na paletach.

Inne obiekty obrotu żywnością- w grupie tej funkcjonowały 3 punkty sprzedaży słodczy i alkoholu na stacjach paliw z wdrożonymi zasadami dobrych praktyk higienicznych. Ich stan sanitarno-techniczny nie budził zastrzeżeń.

Zakłady żywienia zbiorowego otwarte – funkcjonowało 68 obiektów (63 w 2009 r.), w tym 10 restauracji. W 2010 r. w grupie tej powstała 1 restauracja i 6 punktów małej gastronomii. Właściciele zlikwidowali lub zawiesili ze względów finansowych działalność 2 zakładów małej gastronomii.

Działające na naszym terenie restauracje zlokalizowane są w Lipnie i na terenie gminy Skępe. Ich stan sanitarno-techniczny nie budził zastrzeżeń. Zakłady są funkcjonalne, wyposażone w niezbędne urządzenia i sprzęt produkcyjny.

W grupie zakładów żywienia zbiorowego otwartego w 2010 r. funkcjonowało 58 zakładów małej gastronomii.

Znaczna część tych obiektów, to punkty działające sezonowo w miejscowościach turystyczno –wypoczynkowych. Stan sanitarno – techniczny większości zakładów małej gastronomii był zadawalający.

Część zakładów małej gastronomii to typowe pijalnie piwa, ograniczające swą działalność do sprzedaży piwa, przeważnie w kubkach jednorazowych.

Wszystkie pijalnie piwa posiadały toalety dla konsumentów, a ich stan sanitarny był zadawalający.

Zakłady żywienia zbiorowego zamknięte

Bloki żywienia w szpitalach

Nadzorem sanitarnym w 2010 r. objęty był 1 działający na naszym terenie obiekt: - blok żywienia Niepublicznego Zakładu Usług Medycznych, Szpitala Położniczo – Ginekologiczny w Lipnie, ul. Księżycowa 18 .

Przeprowadzono 1 kontrolę sanitarną, podczas której nie stwierdzono uchybień sanitarno – higienicznych.

Stołówki szkolne – w 2010 r. działało podobnie jak w roku ubiegłym 14 stołówek. Ich stan sanitarno- techniczny nie budził zastrzeżeń. We wszystkich stołówkach szkolnych znajduje się niezbędne wyposażenie, w tym urządzenia chłodnicze.

W 2010 r. jedynie w 5 stołówkach szkolnych podawano obiady dwudaniowe, zaś w pozostałych w ramach programu dożywiania dzieci, gotowano zupy z wkładką mięsną, którą stanowiła kiełbasa lub pulpet. Posiłki były urozmaicone i nie powtarzały się w jadłospisie dekadowym. W 14 obiektach dokonano oceny żywienia na podstawie analizy jadłospisów – nieprawidłowości nie stwierdzono.

Stołówki na koloniach i obozach - w ramach letniego wypoczynku dzieci i młodzieży, wspólnie z pracownikami oddziału HDM skontrolowano 6 stołówek kolonijnych i obozowych, z których korzystało 8 turnusów. Wypoczynek dzieci i młodzieży zlokalizowany był głównie nad jeziorami gminy Skępe i Wielgie, Kikół. Sposób żywienia dzieci i młodzieży na obozach i koloniach, jak i stan sanitarny stołówek uznano podobnie jak w roku poprzednim za prawidłowy.

Stołówki przedszkolne – w 2010 r. powstały 3 nowe stołówki w tym 2 z żywnością w systemie cateringowym. Ogółem funkcjonowało 14 stołówek przedszkolnych.

W wyniku przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono uchybień natury sanitarno-higienicznej. Żywnienie dzieci na podstawie analizy jadłospisów dekadowych uznano za prawidłowe

Zakład usług cateringowych – działał 1 nowopowstały zakład zajmujący się głównie gotowaniem zup dla zakładów pracy. Uchybień natury sanitarnej nie stwierdzono.

Inne zakłady żywienia - w grupie tej działało 20 obiektów nie budzących zastrzeżeń natury sanitarno-higienicznej.

Blok żywienia Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lipnie ul. Włocławska 28 . Zakład zajmuje się gotowaniem zupy z wkladką dla osób korzystających z opieki socjalnej. Większość posiłków wydawana jest na zewnątrz w naczyniach własnych konsumentów. Uchybień sanitarnych nie stwierdzono.

Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „WIMED” Zakład Opiekuńczo- Leczniczy w Suradówku, gm. Wielgie

Jest to nowoczesny, funkcjonalny i dobrze wyposażony obiekt. W 2010r. przeprowadzono w nim kontrolę, podczas której nie stwierdzono uchybień sanitarno-higienicznych

Domy weselne – w 2010 r. powstał 1 zakład. Działało 5 obiektów specjalizujących się w obsłudze uroczystości rodzinnych i imprez okolicznościowych. Ich stan sanitarno-higieniczny nie budzi zastrzeżeń.

Punkty dożywiania w szkołach-funkcjonowały w 10 szkołach w zaadaptowanych pomieszczeniach lub salach lekcyjnych. W punktach dożywiania, dzieci otrzymują słodkie pieczywo, jogurty i napoje. W kilku punktach przygotowywane są kanapki lub podawane zupy z wkladką, dostarczane z zewnątrz.

Stan sanitarno-higieniczny punktów dożywiania nie budził zastrzeżeń.

Podsumowując stan sanitarno-higieniczny obiektów żywności i żywienia za 2010 r. należy zauważyć:

- poprawę warunków sanitarno technicznych nadzorowanych obiektów, czego wyrazem jest brak obiektów niezgodnych z wymaganiami ocenianych na podstawie arkuszy oceny stanu sanitarnego,

- postęp w opracowywaniu i wdrażaniu instrukcji i procedur z zakresu dobrych praktyk higienicznych i produkcyjnych (GHP,GMP) oraz nieznaczny postęp w opracowywaniu i wdrażaniu systemu analizy zagrożeń i krytycznych punktów kontroli (HACCP),
- przestrzeganie zasad higieny w zakładach produkujących żywność i w zakładach żywienia zbiorowego czego odzwierciedleniem jest brak zbiorowych zatruc pokarmowych w nadzorowanych obiektach,
- skuteczne przeciwdziałanie wprowadzaniu do obrotu tzw. dopalaczy poprzez monitorowanie procesu i wstrzymanie działalności sklepu z powyższymi środkami.

10. Zapobiegawczy nadzór sanitarny.

W roku 2010 pion zapobiegawczego nadzoru sanitarnego Państwowej Inspekcji Sanitarnej realizował ustawowe obowiązki i zadania w zakresie ochrony zdrowia publicznego, polegające na opiniowaniu lub uzgadnianiu pod względem sanitarno – higienicznym:

- miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego miast i gmin,
- zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,
- wniosków dotyczących konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby – co do zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko,
- wniosków o opinię sanitarną przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, jeżeli obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko został stwierdzony,
- dokumentacji projektowych inwestycji,
- innych dokumentacji, koncepcji itp.

Ponadto zapobiegawczy nadzór sanitarny prowadził działalność kontrolną i uczestniczył w oddawaniu do użytku obiektów budowlanych wydając opinie.

1. Charakterystyka i ilość wydawanych uzgodnień i opinii sanitarnych w formie postanowień, decyzji i pism.

W roku 2010 wydawano opinie sanitarne w drodze postanowień oraz w innej formie (opinia, pismo).

- W formie postanowień – głównie wydawano postanowienia uzgadniające miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, postanowienia dotyczące pozwolenia na użytkowanie obiektów i w związku z rozpoczęciem użytkowania lub (i) działalności. Łącznie wydano 41 postanowień uzgadniających plany przestrzenne i 33 postanowienia dotyczące użytkowania).
- W innej formie – wydano 117 opinii sanitarnych w formie pisma. Wydane pisma dotyczyły uzgodnień projektów budowlanych (22), uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko (3), opinii co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby – co do zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko (44), opinii przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach (9), opinii sanitarnej przed przystąpieniem do użytkowania (12) i innych spraw (23) a w szczególności dotyczących imprez masowych, uzgodnień przed wydaniem decyzji o warunkach zabudowy a także opinii o lokalach i obiektach istniejących.

2. Zagadnienia problemowe przy wydawaniu uzgodnień i opinii sanitarnych:

W większości przypadków przy wydawaniu opinii dotyczącej potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, opinii sanitarnej przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, ustalania zakresu raportu, urzędy oraz inwestorzy przedkładają prawidłowe informacje o planowanych przedsięwzięciach w przedstawianych kartach informacyjnych przedsięwzięcia i raportach o oddziaływaniu na środowisko przedsięwzięcia.

PPIS w Lipnie powiadamiany jest o nałożeniu obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko lub o braku potrzeby przeprowadzania takiej oceny. Wszystkie wydawane decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach, wydawane przez Wójtów gmin i Burmistrza Miasta Lipna są przesyłane do wiadomości.

Od listopada 2010 roku Wójtowie gmin i Burmistrz Miasta Lipna na etapie warunków zabudowy występują z wnioskami o dokonanie uzgodnień do projektu decyzji o warunkach zabudowy.

W związku z dokonywanymi uzgodnieniami na etapie projektu budowlanego stwierdzono w projektach budowlanych brak jasno sprecyzowanych opisów zakresu działalności projektowanego obiektu i rozwiązań technologicznych.

Powyższe informacje są uzupełniane we wniosku lub w odrębnym uzupełnieniu, dołączonym do projektu. Starostwo Powiatowe w Lipnie w większości przypadków nie wymaga dokumentacji projektowych przy zmianie sposobu użytkowania, gdy następuje zmiana charakteru prowadzonej działalności, technologii lecz nie występują zmiany konstrukcyjne budynku. W takich przypadkach inwestor nie ma obowiązku opracowywania dokumentacji projektowej, do celów uzgodnień pod względem spraw higieniczno – sanitarnych składany jest uproszczony projekt lub niejednokrotnie szkic sporządzony przez inwestora (dotyczy małych obiektów obsługiwanych przez jedną osobę np. sklepy spożywcze, 1-2 stanowiskowe zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, solaria, punkt przedszkolny itp.).

W wielu przypadkach inwestor nie opracowuje projektu lecz zgłasza przygotowanie obiektu do podjęcia działalności.

Podczas uczestnictwa w dopuszczaniu do użytkowania obiektu zdarzają się pojedyncze przypadki braku w dokumentacji projektowej uzgodnień pod względem wymogów higieniczno – sanitarnych. W większości uzgodnienia dokumentacji projektowej są dokonywane przez rzeczoznawców.

3. Charakterystyka i ilość dokonanych kontroli sanitarnych i zagadnienia problemowe.

W związku z działalnością kontrolną prowadzoną w zakresie nadzoru zapobiegawczego w 2010 roku dokonano łącznie 69 kontroli sanitarnych (były to oględziny obiektów w trakcie realizacji obiektu oraz w związku z dopuszczeniem do użytkowania i rozpoczęciem działalności).

Dokonywane kontrole sanitarne w większości dotyczyły nowych obiektów przed planowanym rozpoczęciem działalności. Obiekty te w większości nie posiadały opracowanych dokumentacji projektowych, nie uzyskując tym samym opinii sanitarnej o obiekcie.

Pion zapobiegawczego nadzoru sanitarnego uczestniczył w oddawaniu do użytku obiektów budowlanych wydając w tym zakresie stosowne postanowienia i opinie sanitarne.

W 2010 roku wydano 33 postanowienia dotyczące użytkowania obiektów oraz 12 opinii sanitarnych w związku z rozpoczęciem działalności w obiekcie.

Nie wydano żadnego sprzeciwu na funkcjonowanie.

Na 45 obiektów zgłoszonych do rozpoczęcia użytkowania, 24 nie były opiniowanych pod względem wymogów higieniczno – sanitarnych. Bez opinii sanitarnej

przekazywane były do użytkowania małe obiekty handlowe, usługowe nie posiadające opracowanych projektów.

Wszystkie odbierane obiekty, których projekt został wcześniej uzgodniony pod względem wymogów higieniczno – sanitarnych i zdrowotnych w większości były przygotowane zgodnie z uzgodnionym projektem a w nielicznych przypadkach występowały niewielkie zmiany, które nie miały wpływu na stan higieniczno – sanitarny obiektu. Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny wyrażał opinie sanitarne w formie postanowień i opinii sanitarnych w związku z dopuszczeniem do użytkowania nowo wybudowanych obiektów oraz obiektów istniejących zmieniających sposób użytkowania. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości pozytywne opinie sanitarne wydawane były w późniejszym terminie po wykonaniu i sprawdzeniu realizacji zaleceń z protokołu kontrolnego a w sporadycznych przypadkach z warunkami do wykonania w określonym terminie.

Wszystkie odbiory dokonywane są wspólnie z kierownikami sekcji, która obejmuje nadzorem rozpoczynający działalność obiekt.

Podsumowanie:

Biorąc pod uwagę dotychczas prowadzoną działalność największym problemem jest uzyskanie od „małych” inwestorów najczęściej po raz pierwszy rozpoczynających działalność, nie dysponujących odpowiednimi środkami finansowymi, odpowiedniej dokumentacji projektowej. W takich przypadkach działalność Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego coraz częściej sprowadza się do udzielania porad oraz informacji o obowiązujących wymogach higieniczno – sanitarnych i wymaganych warunkach technicznych budynków. Informacje o obowiązujących wymogach sanitarnych udzielane są również projektantom. Udzielanie informacji petentom i projektantom zajmuje coraz więcej czasu pracy i nie jest nigdzie udokumentowane. Wysyłanie petentów do projektanta staje się nieskuteczne gdyż przygotowują oni obiekt bez dokumentacji i zgłaszają gotowość rozpoczęcia działalności.

W związku z rozpoczęciem działalności takich obiektów, pomimo braku dokumentacji, każdorazowo wydawana jest opinia sanitarna dotycząca użytkowania obiektu i spełnienia wymogów higieniczno – sanitarnych.

Opinie przesyłane są do wiadomości Powiatowemu Inspektorowi Nadzoru Budowlanego w Lipnie. Na etapie uzgadniania opracowanych projektów budowlanych ciągle powtarzającym się problemem jest brak lub niedostateczne informacje dotyczące zakresu działalności projektowanego obiektu i jego technologii.

11. Działalność w zakresie oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia.

W 2010 roku na terenie powiatu lipnowskiego z inicjatywy Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Lipnie realizowane były następujące programy edukacyjne, interwencje nieprogramowe i akcje prozdrowotne.

1. „Trzymaj formę” – (IV edycja) program ogólnopolski, którego celem jest zwiększenie świadomości dotyczącej wpływu żywienia i aktywności fizycznej na zdrowie człowieka, odbiorcami programu byli uczniowie 16 szkół gimnazjalnych i 5 szkół podstawowych w powiecie lipnowskim oraz ich rodzice. Liczba szkół Gimnazjalnych 16- 100% (16), Liczba szkół Podstawowych 5 - 16% (31), Liczba uczniów biorących udział w programie 3219

2. „Program Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu w Polsce”- w ramach ogólnopolskiego programu realizowane były interwencje programowe kierowane do dzieci i młodzieży szkolnej. „Czyste powietrze wokół nas” – krajowy program edukacyjny dla dzieci w wieku przedszkolnym ich rodziców i opiekunów. W czerwcu 2010 zakończona została II edycja programu, którą realizowało 9 przedszkoli, 3 szkoły podstawowe, 6 oddziałów szkół podstawowych.

Liczba przedszkoli biorących udział 9 -75%, Liczba szkół podstawowych biorących udział 3 - 9,67%, Liczba oddziałów szkół podstawowych biorących udział 6 -14%, Liczba wizytacji 15 -100%.

„Nie pal przy mnie proszę” – program edukacyjny dla uczniów klas I-III SP – edycję pilotażową realizowały 2 szkoły podstawowe.

W ramach ogólnopolskiego programu antytytoniowego inicjowano również akcje i kampanie profilaktyczne. 31.05.2010 zainicjowano społeczną kampanię antytytoniową pn. „Płeć a tytoń” . Adresatami kampanii jest społeczność lokalna ze szczególnym ukierunkowaniem na kobiety planujące ciążę, ciężarne i młode matki” .W działania zmierzające do ograniczenia palenia tytoniu włączyły się placówki służby zdrowia, placówki nauczania i wychowania, instytucje, organizacje pozarządowe oraz media. Oprócz antytytoniowych działań edukacyjnych, prowadzono ocenę sytuacji w zakresie przestrzegania zakazu palenia tytoniu w obiektach zgodnie z ustawą o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz.U. z 1996 r. Nr 10, poz.55 z póź. zm.). W wyniku tej oceny

stwierdza się, że w większości nadzorowanych obiektów zakaz palenia tytoniu jest przestrzegany. W części obiektów wydzielane są palarnie.

3. „Radosny uśmiech, radosna przyszłość” – program edukacyjny, którego celem jest zmniejszenie występowania próchnicy u dzieci. Odbiorcami programu byli uczniowie kl. II z 2 szkół podstawowych gminy Tłuchowo.
4. „Zapobieganie zakażeniom i zatruciom pokarmowym” Działania edukacyjno-informacyjne nasilono w okresie przyjęć I – komunijnych przeprowadzając akcję informacyjną pod nazwą; „Uroczystości rodzinne bez zatruc pokarmowych” . Inicjatywa skierowana była do rodziców i dzieci przystępujących do I komunii Św. oraz osób związanych z przygotowaniem przyjęć. Informacje nt profilaktyki zatruc pokarmowych przekazano m. in. za pośrednictwem komunikatu wystosowanego do społeczeństwa przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Lipnie.
5. W okresie letnim przeprowadzono akcję letnią pn. „Bezpieczne wakacje”. Uświadomienie zagrożeń zdrowia i życia wynikających ze zbierania nieznanych grzybów, zatruc pokarmowych, choroby przenoszone przez kleszcze (zapalenie opon mózgowo- rdzeniowych, borelioza) itp. Akcja była skierowana do uczestników obozów i kolonii letnich.
W czerwcu rozpoczęto akcję letnią pn. „Bezpieczne wakacje”. Celem akcji jest m.in. zmniejszenie ryzyka zatruc pokarmowych w okresie letniego wypoczynku.
6. Światowy Dzień Zdrowia (7 kwietnia 2010) w br. obchodzony był pod hasłem „Człowiek i miasto”. Ideą tego hasła było zwrócenie uwagi na problemy zdrowotne wynikające z życia w mieście.
7. Europejski Tydzień Szczepień (24 IV - 01 V 2010), którego celem było rozpowszechnienie wiedzy nt. szczepień ochronnych dla społeczeństwa. W działania informacyjno-edukacyjne skierowane do zainteresowanych osób włączono placówki służby zdrowia z terenu powiatu W PSSE w Lipnie uruchomiono punkty informacyjne z materiałami oświatowymi, pełniono dyżur telefoniczny.
8. Profilaktyka HIV/AIDS – głównym celem prowadzonych działań w ramach zapobiegania HIV/AIDS jest ograniczenie rozprzestrzeniania się wirusa HIV w naszym regionie.

Jednym z przedsięwzięć z zakresu profilaktyki HIV/AIDS była multimedialna kampania społeczna w bieżącym roku przebiegająca pod hasłem „Wiedza ratuje życie” ma na celu promowanie testowania w kierunku HIV.

Zachęcamy do wykonywania testów w punktach konsultacyjno-diagnostycznych na terenie całego kraju. W test można zrobić bezpłatnie i anonimowo.

Odbiorcami kampanii są osoby: dorosłe (18-39 lat i starsze), aktywne seksualnie, odpowiedzialne za zdrowie własne i partnera (wykonanie testu na HIV jest jednym z dowodów tej odpowiedzialności). Kampania jest realizowana od listopada 2010 r., do maja 2011 r. i obejmuje kompleks działań służące promocji idei testowania w kierunku HIV.

Idea kampanii nagłaśniana była m.in. w lokalnych mediach i na portalach internetowych. W ramach obchodów Światowego Dnia AIDS inicjowaliśmy działania edukacyjne w szkołach, prowadziliśmy dystrybucję materiałów oświatowych (plakaty, ulotki) do szkół i placówek służby zdrowia. Przez cały rok udzielaliśmy porad metodycznych w ww. zakresie oraz przekazywaliśmy informacje o dostępności badań w kierunku HIV .

9. „Różowa wstążeczka” Celem programu jest nauczanie kobiet techniki samobadania piersi oraz utrwalenie nawyku samoobserwacji i samokontroli swojego stanu zdrowia jako skutecznej wczesnej profilaktyki raka. W ramach programu propagowaliśmy informacje nt. zajęć edukacyjnych dla młodzieży oraz badań profilaktycznych prowadzonych przez zespół medyczny z Centrum Onkologii Bydgoszczy. Zajęcia były prowadzone w 4 szkołach ponadgimnazjalnych na terenie naszego powiatu
10. Ogólnopolska Społeczna Kampania Przeciwko Zakażeniom Meningokokami i grypą. Celem kampanii było zwrócenie uwagi na potencjalne niebezpieczeństwo jakie może stanowić inwazyjna choroba meningokokowa (zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych, sepsa) i powikłania pogrypowe oraz zminimalizowanie skutków zagrożenia chorobami. W ramach kampanii prowadziliśmy dystrybucję materiałów oświatowych wydanych przez Główny Inspektorat Sanitarny w Warszawie (plakaty, ulotki) do placówek służby zdrowia i placówek oświatowych.

W ramach realizacji działań prozdrowotnych na terenie powiatu lipnowskiego współpracowaliśmy z Urzędem Miasta Dobrzyń/W, Urząd Gminy Tłuchowo, Urząd Gminy Kikół, Starostwem Powiatowym w Lipnie, placówkami oświatowymi, placówkami służby zdrowia, organizacjami pozarządowymi, parafiami rzymsko-katolickimi oraz lokalnymi mediami (TV, lokalne portale internetowe). Materiały informacyjno-edukacyjne związane z promocją zdrowia zamieszczaliśmy na stronie internetowej PSSE.